

Economisch-Statistische Berichten

ALGEMEEN WEEKBLAD VOOR HANDEL, NIJVERHEID, FINANCIËN EN VERKEER
ORGAAN VOOR DE MEDEDELINGEN VAN DE CENTRALE COMMISSIE VOOR DE RIJNVAART
UITGAVE VAN HET NEDERLANDSCH ECONOMISCH INSTITUUT

18^e JAARGANG

WOENSDAG 15 NOVEMBER 1933

No. 933

NEDERLANDSCH ECONOMISCH INSTITUUT.

Curatoren: Mr. G. Vissering, Voorzitter; Ir. A. Plate, Onder-
Voorzitter; C. H. van der Leeuw, Penningmeester; Mr. W.
M. van Lanschot; E. D. van Walree.

Directeuren: Prof. Mr. F. de Vries; Prof. Dr. N. J. Polak;
Prof. Mr. Dr. G. M. Verrijn Stuart, Directeur-Secretaris.

ECONOMISCH-STATISTISCHE BERICHTEN.

COMMISSIE VAN ADVIES:

Prof. Mr. D. van Blom; J. van Passelt; Jhr. Mr. L. H. van
Lennep; Mr. K. P. van der Mandele; Prof. Dr. N. J.
Polak; Mr. Dr. L. F. H. Regout; Dr. E. van Welderen
Baron Rengers; Prof. Mr. H. R. Ribbius; Jan Schilthuis;
Prof. Mr. F. de Vries.

Gedelegeerd lid: Prof. Mr. Dr. G. M. Verrijn Stuart.

Redacteur-Secretaris: Dr. H. M. H. A. van der Valk.

Secretariaat: Pieter de Hoochweg 122, Rotterdam.

Telefoon Nr. 35000. Postrekening 8408.

Advertenties f 0,50 per regel. Plaatsing bij abonnement
volgens tarief. Administratie van abonnementen en adver-
tenties: Nijgh & van Ditmar N.V., Uitgevers, Rotterdam,
Amsterdam, 's-Gravenhage. Postchèque- en giro-rekening No.
145192.

Abonnementsprijs voor het weekblad franco p. p. in
Nederland f 20,—. Buitenland en Koloniën f 23,— per
jaar. Losse nummers 50 cents. Economisch-Statistisch
Kwartalbericht f 1.—. Leden en donateurs ontvangen
het weekblad en het Kwartalbericht gratis en een reductie
op de verdere publicaties.

Aangeteekende stukken: Bijkantoor Ruijgeplaatweg.

15 NOVEMBER 1933.

In de positie van de geldmarkt kwam weder geenerlei
verandering. De prolongatierente noteerde weder
1 pCt.; particulier disconto $\frac{5}{16}$ à $\frac{7}{16}$ en callgeld
 $\frac{1}{4}$ pCt.

* * *

De omzetten waren grooter; baren noteerden
f 1.647.75. Er is de laatste tijden hier ook een handel
in gouden baren ontstaan levering Londen en ook
wel levering Parijs; baren levering Londen noteerden
f 1.648.50. Op de Parijsche goudmarkt worden thans
ook geregeld baren op termijn verhandeld, welke agio
doen. Gezien de ruimte op de Fransche geldmarkt
benutten de Fransche banken dit soort zaken als korte
belegging harer kasmiddelen. Hoewel hier te lande
voor eenige maanden wel enkele termijn-goudtrans-
acties werden afgesloten, schijnt het op het oogenblik
niet mogelijk te zijn deze zaken te doen. Eagles waren
op 2.50% aangeboden, terwijl Sovereigns op 12.25 ge-
zocht waren. Voor gouden tientjes werd 10.15 betaald.

Ook deze week is voor hen, die bij den wisselhandel

betrokken zijn, lang niet gemakkelijk geweest. Hoewel
de schommelingen niet zoo plotseling waren als in de
vooraangaande week en de koersen meer geleidelijk op
en neer gingen, was het toch moeilijk tot zaken te
komen; slechts in kleine posten konden transacties
worden afgesloten. De belangstelling concentreerde
zich als gewoonlijk op den £/\$ en £/Fr. koers, welke
beide noteeringen voor het koersverloop op onze wis-
selmarkt den toon aangeven. De £/\$ noteering liep
steeds verder achteruit en kwam op 5.15, zonder dat
van hooger hand werd ingegrepen. Op deze hoogere
resp. lagere koersen viel er wel meerdere vraag van
de zijde van den handel op te merken, doch men houdt
er algemeen rekening mede, dat, wanneer deze vraag
uitblijft, men in Londen nog hogere resp. lagere
koersen voor den Dollar zal zien. Ponden openden
hier op 7.82; in den loop van de week bewogen zij
zich tusschen de 7.75 en 7.95, slot 7.95, dus op het
hoogste punt. Dollars begonnen de week op 1.60 en
liepen tot op 1.53 terug, verbeterden daarna tot 1.56
om op 1.54 te sluiten. De koers van den Franschen
Franc in Londen is van 81 op 82 gekomen, na intus-
schen nog een fractie onder de 80 te zijn geweest. Op
82 greep de contrôle in en nam het aangeboden mate-
riaal op, waardoor de noteering iets terugliep —
81.85. Als gewoonlijk vertoonde de koers van den
Franc hier maar weinig verandering — ca. 9.70½;
gisteren trok de koers wat aan en werd 9.70½ ge-
noteerd. Marken zijn aanvankelijk teruggelopen —
van 59.10 tot 59; Vrijdag ontwikkelde zich een flinke
vraag, die bleef aanhouden, waardoor de koers ten-
slotte tot 59.17½ kon verbeteren. Belga's onveranderd
rond de 34.58. Zwitsersche Francs liepen wat terug
48.04—48.01; zoo ook de Lires 13.06—13.02½. Onder
den invloed van de gebeurtenissen in Spanje waren
Peseta's sterk aangeboden; zij kwamen van 20.75 op
20.45. Kopenhagen was tenslotte 35.45, Oslo 39.90 en
Stockholm 44. De Canadeesche Dollar noteert tegen
den Amerikaanschen Dollar voor het eerst sinds zes jaar
weer een premie (tegen f 5.10 en 5.15), waarschijnlijk
wel veroorzaakt door Amerikaansche aankopen van
Canadeesch goud; hier was de slotnoteering 1.55.
Kabel Indië hooger: 100%.

Op de termijnmarkt waren Ponden op één- en drie-
maanden zeer aangeboden; zij deden tenslotte ½ resp.
1½ c. disagio. Ook Dollars op termijn waren flauwer;
de marge tusschen contant en termijn was resp. 1 en
2 p. ten gunste van den kassa-prijs. Veel aanbod was
er ook van Fransche Francs, levering één- en drie-
maanden, die 2 resp. 5 p. onder cassa noteerden.

Zooals het gewoonlijk in bewogen dagen gaat, was
het op de goudmarkt drukker.

DE STRIJD OVER DEN GOUDEN STANDAARD.

In den laatsten tijd zijn in verschillende bladen berichten over dit weekblad verschenen in verband met een aan de Redactie toegeschreven actie ten gunste van het verlaten van den gouden standaard. Deze berichten hielden mede verband met het uittreden van Mr. L. J. A. Trip uit het Curatorium van het Nederlandsch Economisch Instituut, van welk Instituut dit weekblad sinds den aanvang van het loopend jaar een orgaan is. Ten einde verder misverstand in deze aan gelegenheid te voorkomen, stellen het Curatorium en de Directie van het Nederlandsch Economisch Instituut en de Redactie van het weekblad er prijs op, de volgende opmerkingen onder de aandacht der lezers te brengen.

Het weekblad „Economisch-Statistische Berichten” beoogt te zijn een blad, waarin meeningen van verschillende strekking mogen worden uiteengezet. Sinds de oprichting van het blad, thans bijna achttien jaar geleden, heeft de Redactie er bij voortdurend naar gestreefd door het toelaten van een *vrije meeningsuiting* over alle actuele economische vraagstukken de inzichten daaromtrent te verhelderen. Steeds was zij de overtuiging toegedaan, dat slechts op die wijze de wetenschap en de economische politiek op waarlijk vruchtdragende wijze kunnen worden bevorderd.

Het Bestuur van het Instituut voor Economische Geschriften, het Curatorium en de Directie van het Nederlandsch Economisch Instituut hebben aan de Redactie van den aanvang af de vrijheid gelaten, welke deze voor het verwezenlijken van het met het weekblad beoogde doel behoefde. Dit beteekent uiteraard niet, dat deze colleges het steeds eens zijn met de opneming van alle in het weekblad gepubliceerde artikelen.

De verantwoordelijkheid voor den inhoud der gepubliceerde artikelen berust bij de schrijvers daarvan, die, ook wanneer zij tot den kring der Redactie behooren, deze bijdragen plegen te onderteekenen. De Redactie, in de eerste plaats het Gedelegeerde Lid van de Commissie van Advies, draagt de verantwoordelijkheid voor de keuze van de in het weekblad te behandelen onderwerpen en voor de selectie van de bijdragen, die worden geplaatst.

Onder de in het weekblad te behandelen vraagstukken valt naar het oordeel der Redactie zeer stellig ook de door de onderscheiden landen gevolgde monetaire politiek. De Redactie is van meening, dat zonder een behandeling van de geldpolitiek een beoordeeling van de andere onderdeelen der economische politiek een volstrekte onmogelijkheid wordt. Zij heeft dan ook vóór en tegenstanders van het hier te lande en elders gevolgde monetaire beleid aan het woord gelaten, en tenslotte in dit nummer enkele passages weergegeven uit de desbetreffende rede van den Minister-President in de Tweede Kamer. Daarbij werd de jarenlange traditie van het weekblad gevolgd.

Uiteraard kan voor het vraagstuk van den gouden standaard niet voortdurend zooveel plaats worden ingeruimd als in de laatste weken is geschied; een enkele discussie moet nog worden beëindigd, maar daarmee zal voor het oogenblik het vraagstuk voldoende belicht zijn.

Wanneer zich echter weder nieuwe gezichtspunten voordoen, zoo zal de Redactie zich blijven stellen op het tot dusverre ingenomen standpunt, dat het weekblad open staat vóór bijdragen van verschillende strekking, welke uitsluitend zullen worden beoordeeld naar haar *zakelijken inhoud*, en niet naar de *politieke tendentie*, waarvan zij getuigen, zolang slechts de schrijvers zich blijven bewegen binnen het kader der *economische politiek*. Alleen op deze wijze zal naar het oordeel der Redactie het weekblad kunnen voldoen aan den eisch van objectieve voorlichting, welke door de lezers aan het blad mag worden gesteld.

INHOUD.

	Blz.
DE STRIJD OVER DEN GOUDEN STANDAARD	880
Cuba en de suiker door <i>Th. Lighthart</i>	880
Het vraagstuk van de huishuren door <i>Dr. H. M. H. A. van der Valk</i>	882
Internationale handel en handelsbalans door <i>C. Kool</i> ..	884
Het nieuwe Oostenrijksch-Poolsche handelsverdrag door <i>Jhr. Dr. J. C. Mollerus</i>	887
De Indische middelen over Mei 1933	888
AANTEEKENINGEN:	
De Minister-President over den gouden standaard ..	889
De economische toestand in Australië	890
Economisch herstel in de „Sterling Club”	891
Nieuwe oriëntering in de handelspolitiek van België?	891
Statistiek betreffende de zichtbare suikervoorraden	892
MAANDCIJFERS:	
Productie der Steenkolen-, Bruinkolen- en Zoutmijnen	892
Emissies in October 1933	892
Overzicht van de Indische middelen	893
STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN	893—898
Geldkoersen. — Wisselkoersen. — Bankstaten. — Goederenhandel.	

CUBA EN DE SUIKER.

Het vrije spel der economische krachten is verstoord, de prijsvorming vroeger in hoofzaak geleid door vraag en aanbod wordt beheerscht door maatregelen, die verschillende Regeeringen nemen, productie vindt niet meer plaats daar, waar de omstandigheden het gunstigst zijn, maar in de oorden, die door beschermende tarieven worden bepaald. Deze omischakeling in den economischen ontwikkelingsgang heeft een algemeene verarming veroorzaakt en ze voert thans verder tot volkomen anarchie. Men spreekt veel over het huishouden volgens een vast plan, men kan echter in de reeksen voorschriften van de Regeeringen geen lijn onderscheiden en het is geen wonder, dat Sir A. Salter in zijn laatste werkje „The framework of an ordered Society” erop wijst, dat men de economische leiding niet alleen aan de Ministers laten kan. Deze uitverkorenen zijn te zwaar belast, ze hebben geen tijd tot rustige overweging en wat ze doen dreigt onze beschaving in een chaos tot vernietiging te brengen. „A modern Minister is ex officio an improviser and an opportunist; and he is ex officio a weary man — perhaps a weary Titan, but certainly weary.”

Salter geeft eenige voorbeelden, die ook voor ons, Nederlanders, leerrijk zijn. Hij wijst op de waanzinnige bescherming van tarwe en suiker, die ertoe heeft geleid, dat deze producten thans in de meest ongeschikte gebieden worden geteeld (tarwe zelfs op onze schrale Veluwe), terwijl de natuurlijke voortbrengers dreigen te gronde te gaan. Bepalen wij onze aandacht tot suiker dan blijkt, dat de consument schandelijk veel betalen moet voor een product, dat tevergeefs tot afbraakprijzen wordt aangeboden, en dat kapitalen vernietigd worden in landen, die voor de suikercultuur zijn aangewezen. Zouden de Regeeringen het opstellen van een productieplan overlaten aan nuchtere mannen, die den tijd hebben het voor en tegen van hun voorstellen te overwegen, dan zou allereerst vastgesteld worden, dat het na te streven doel volkswelvaart zou moeten zijn, d.w.z. dat getracht zou moeten worden de consumptie-goederen in zoo groot mogelijke hoeveelheden en tot zoo laag mogelijken prijs tot de consumenten te brengen. Productie zou dan weer teruggesteld worden van doel tot middel en

hiervan zou o.a. het gevolg zijn, dat Nederland door minder bieten te planten zou meewerken de in de echte suikerlanden belegde kapitalen te redden, en dat de consumenten zich zouden vergasten aan goedkope rietsuiker, waardoor de te kwader ure door Napoleon ingevoerde biet geleidelijk zou verdwijnen, behalve op die plaatsen waar de rietsuiker door te zware vrachten belast zou worden om tegen het locale product te concurreren.

Zoover zijn wij nog niet en zoover komen wij in afzienbaren tijd ook niet. Toch gaan er meer stemmen op, die roepen om bestrijding van den suikerwaanzin. In Amerika komt men onder den indruk van den ondergang van Cuba, waarvoor de Regeering te Washington zonder twijfel een zware verantwoordelijkheid draagt. De volgende woorden zijn tekenend: „If Providence had been planning for the cheapest possible supply of sugar for the great population which one day would occupy the United States, it could not, within the range of human knowledge, have done better than by placing the Island of Cuba precisely where it is with the soil and climate that it possesses.”¹⁾

Welk belang suiker voor Cuba vertegenwoordigt, beseft men het best als men weet, dat in normale tijden de uitvoeren van dit eiland ongeveer als volgt waren samengesteld:

suiker	82 pCt.
ruwe tabak	7,9 „
bewerkte tabak	3,4 „
melasse	2,7 „

dus ongeveer 84,7 pCt. stamde van de suikerfabrieken.

Wat er van dit land moet worden nu die suikeruitvoer meer en meer moet worden ingekrompen en voor zoover hij nog verkocht worden kan, tot zwaar verlies latende prijzen plaatsing moet vinden, waagt niemand te voorspellen. Het verbitterde volk is te hoop geloopt. Aan de kust schijnt het thans rustig,²⁾ maar in het binnenland woedt de opstand voort. Wat kunnen de oproerigen echter bereiken? Zij kunnen wel elke week een Regeering en een President verslijten, maar daarmee komen zij geen stap vooruit, zij kunnen het leven door vechtpartijen en stakingen verder desorganiseeren, daarmee scheppen zij geen afzetgebied voor suiker en dat is het eenige, waarmee zij te helpen zouden zijn. Het volk begrijpt de situatie niet, het heeft geen inzicht genoeg om te weten, waar de schoen wringt, het gaat gebukt onder zijn misère en die moet het uitend door woest optreden tegen zijn leiders. De verwekkers van hun rampspoed zitten echter elders en zijn onbereikbaar. De honger

¹⁾ Maandblad van de National City Bank of New-York, van October 1933.

²⁾ Dit artikel werd geschreven vóór de relletjes van 8 November en volgende dagen aanvingen.

drijft de slachtoffers tot wilde daden, zij staan op tegen het noodlot en zijn er zich niet van bewust, dat het hyper-nationalistische streven over heel de wereld hun leed voortbrengt. Hun opstand zou een waarschuwing kunnen zijn, voor de diverse Regeeringen voor hetgeen onvermijdelijk komen moet als het onverstand de leiding blijft behouden en blijft voortdringen in de richting van autarkie. Men hoort reeds van oproer van de tarweboeren in West-Amerika en vraagt zich in stilte af: wie volgt?

Wanneer komt de bezinning, wanneer zal men algemeen gaan inzien, dat de wereld te ver ontwikkeld is om den landen te veroorloven thans weer den nationalen weg te betreden en dat samengaan der naties noodig is? Zal men moeten wachten tot de groote Republiek, die de Londensche conferentie deed mislukken, niet verder kan en om hulp roept? Dit rijke land is thans bezig zichzelf te ruineeren, nadat het door zijn autarkisch streven al zooveel goeds bij anderen vernietigd heeft.

De politiek van zware bescherming van eigen suiker in de Ver. Staten heeft Cuba de moeilijkheden opgedrongen, die het te dragen heeft, waarbij natuurlijk de houding van vele landen, die een economisch niet te verantwoorden biet- en rietcultuur wenschen te houden, het hare heeft gedaan om de zorgen te verzwaren. Aanvankelijk werd Cubasuiker in Amerika over één kam geschoren met alle import-suikers en was dus onderhevig aan het algemeen geldende invoerrecht. Dit recht was niet zuiver fiscaal, doch licht beschermend. Zooals te doen gebruikelijk is, werd al spoedig door de rietproducenten van Louisiana en Florida en door de bietplanters van Californië en Ohio op sterkere protectie aangedrongen. Deze kwam in 1897 toen de Dingley Act het invoerrecht op 1,68% cent per pond bracht.

In 1903 werd een verdrag tusschen Cuba en de Vereenigde Staten gesloten, waarbij o.a. aan Cuba een preferentie van 20 pCt. op de invoerrechten werd verleend. Cubasuiker mocht toen dus binnenkomen tegen een recht van 1,348 cent. In 1929 werden de suikerinvoerrechten verhoogd tot 2½ cent per pond en voor Cuba werden zij dus automatisch vastgesteld op 2 cent per pond.

Dit sterk beschermende recht moest leiden tot uitbreiding van de Amerikaansche suikercultuur, zowel in de Vereenigde Staten zelf als op de eilanden, die tot de Republiek werden gerekend en vrij mochten invoeren (o.a. Philippijnen, Hawaii, Portorico). Op de Amerikaansche suikermarkt kwam dus steeds eerst de vrije suiker aan bod, daarna kon Cuba tegen een preferentieel recht het tekort aanvullen, de prijs werd echter bepaald door de belaste suiker, zoodat de consumenten over het totale verbruik 2 cents extra per pond te betalen kregen. Bij een consumptie van 5.800.000 long tons beteekende dit een jaar-

Jaren	Wereld suikerproductie	Europeesche bietsuikerproductie	Percent. van de wereldproductie	Cuba-productie	Percent. van de wereldproductie	Amerikaansche bietsuikerproductie	Percent. van de wereldproductie	Amerik. riet-suikerprod. incl. Hawaii en Portorico	Percent. van de wereldproductie	Philippijnsche productie	Percent. van de wereldproductie	Javasche productie	Percent. van de wereldproductie
1913/14	18.436.478	9.801.536	53.2	2.597.732	14.1	655.298	3.6	1.150.083	6.2	232.761	1.3	1.292.417	6.9
1919/20	12.122.899	2.585.488	21.3	3.730.077	30.8	652.957	5.4	1.050.443	8.7	209.336	1.6	1.336.763	11.1
1920/21	14.236.266	3.671.575	25.8	3.936.044	27.6	969.419	6.8	1.108.620	7.8	255.843	1.8	1.508.755	10.6
1921/22	17.437.478	4.041.852	23.2	3.996.387	22.9	911.190	5.2	1.172.589	6.2	276.000	1.6	1.649.610	9.5
1922/23	17.947.528	4.493.562	25.1	3.602.910	20.1	615.900	3.3	1.075.548	6.1	264.000	1.5	1.731.875	9.9
1923/24	19.699.547	5.057.761	25.7	4.066.642	20.6	787.217	4.1	1.175.750	6.1	372.332	1.9	1.771.772	9.1
1924/25	23.988.789	7.083.068	29.5	5.125.970	21.4	974.185	4.1	1.368.766	5.7	581.064	2.4	2.278.900	9.5
1925/26	24.326.642	7.453.293	30.6	4.884.658	20.1	804.439	3.3	1.426.946	5.9	436.705	1.8	1.991.390	8.2
1926/27	24.116.980	6.871.892	28.5	4.504.716	18.7	801.246	3.3	1.336.271	5.5	584.238	2.4	2.360.079	9.8
1927/28	26.081.920	8.031.874	30.8	4.011.717	15.4	965.241	3.7	1.551.780	5.9	622.704	2.4	2.939.164	11.3
1928/29	27.529.595	8.463.309	30.7	5.156.315	18.7	938.640	3.4	1.496.279	5.4	740.987	2.7	2.894.819	10.5
1929/30	27.323.327	8.227.197	30.1	4.671.260	17.1	901.713	3.3	1.783.163	6.5	773.674	2.8	2.923.010	10.7
1930/31	28.482.460	10.209.882	35.8	3.122.186	11.1	1.075.688	3.8	1.782.315	6.3	782.322	2.7	2.798.870	9.8
1931/32	26.295.803	7.436.241	28.3	2.602.864	9.9	1.025.217	3.9	1.966.606	7.5	982.776	3.7	2.578.797	9.8
1932/33	24.077.100	6.531.163	27.1	1.955.075	8.3	1.256.656	5.2	1.886.035	7.8	1.050.000	4.4	1.330.988	5.5

lijksche extra uitgave van 260 miljoen dollar. Zou men de invoerrechten vervangen door een accijns van 2 cent, dan zou men het bedrag van 260 miljoen dollar kunnen gebruiken om aan alle producenten van biet en riet binnen de Vereenigde Staten, dus met uitzondering van de eilanden, 7,8 cent per pond suiker over de hoeveelheid, die ze plegen voort te brengen, uit te keeren, op voorwaarde, dat zij hun productie zouden staken. Deze producenten zouden er dan beter aan toe zijn, waar de prijzen, die zij thans bedingen in de buurt van 3,5 cent liggen. De wereld zou welvaren bij deze politiek daar het evenwicht in de suikerproductie naderbij gehaald zou worden, in Cuba zou de toestand verbeteren, waardoor belangrijke Amerikaansche kapitalen gered zouden worden en een afzetgebied voor nijverheidsproducten, dat nu in vreeselijke armoede zal moeten ondergaan, zou gespaard blijven.

De Vereenigde Staten zouden een bedrag aan invoerrechten moeten derven, want het land is nog niet self supporting. Bij de huidige bescherming bestaat de kans, dat het dit op den duur zal worden en dan zal de Philippijnsche suikercultuur, die zich onder de hooge bescherming van het Moederland heeft ontwikkeld, misschien ook aan verval worden prijsgegeven om de boeren van God's own country gelegenheid te geven suiker te produceeren.

Het is geen wonder, dat de laatste verhooging van het invoerrecht veel bestrijders heeft gevonden. De tegenstanders berekenden, dat de noodzakelijke prijsstijging den verbruikers schatten meer zou kosten dan zij den planters in zou brengen. Hiertegenover speelde men het oudbakken argument uit, dat de lagere levensstandaard op Cuba een invoerrecht rechtvaardigde. Men vergat evenwel, dat een recht, dat alleen rekening zou houden met dit verschil in levenskosten onvoldoende zou zijn, omdat de natuurlijke voordeelen van Cuba dan de Amerikaansche suiker in ieder geval verdrongen zou hebben. Discussie over dit onderwerp had geen zin, want men wilde in de Vereenigde Staten een eigen suikercultuur en vroeg niet naar economische rechtvaardiging, men wenschte niet te rekenen.

Het is alles zóó dwaas, dat als een nuchter mensch in het jaar 2000 de geschiedenis van de suikercultuur in de Vereenigde Staten leest, denken moet dat hij een sprookje voor zich heeft. En toch — wij hebben geen recht tot critiek want ook elders kan men zoo groote dwaasheden aanwijzen.

In den staat op de vorige pagina is de ontwikkeling van eenige suikergebieden in tonnen volgens de bekende statistieken van Willett & Gray geschilderd.

Het is duidelijk, dat Cuba machteloos staat tegenover de beschermde toename in de Amerikaansche landen. Roosevelt heeft getracht hulp te bieden door een quota-stelsel. Wat heeft het echter voor zin Cuba toe te staan een groote hoeveelheid in te voeren, als het door de bescherming toch geen kans heeft tot een eenigszins redelijken prijs meer te verkoopen dan de consumptie behoeft na het verbruik van de rechten-vrije suiker? Het contingent, dat Cuba leveren kan, wordt bepaald door de productie binnen de Amerikaansche grenzen, daaraan kan de macht van geen President iets veranderen. De Europeesche bietoogsten zijn wat verminderd als gevolg van de Chadbourne-overeenkomst, het vasteland van Europa is echter in hoofdzaak self-supporting en in Engeland hebben de koloniale suikers een preferentie. Het is onder deze omstandigheden voor Cuba onmogelijk nieuwe afzetgebieden te vinden, en — wat dan? Het is duidelijk, dat de vernietiging van het grootste deel van de suikercultuur op dit economisch zeer eenzijdig georiënteerde eiland een ramp is, die moeilijk te overkomen zal zijn en dat de algeheele ineenstorting niet uitblijven kan. Een feit is, dat vrijwel alle maatschappijen en particulieren, die zich met de suikercultuur bezighouden, in staat van faillissement zijn,

dat het grootste deel van de bevolking geen of zeer gereduceerde inkomsten heeft, dat de Staat geen belastingen meer ontvangen kan, etc., etc.

Gelukkig ligt Cuba in een tropisch klimaat, zoodat het mogelijk moet zijn op den duur het noodige voedsel te gaan produceeren. Voorloopig echter is hongerlijden voor velen onvermijdelijk, omdat de extensief werkende, veel grond occuperende cultures weinig bouwland voor de massa overlieten. Hoezeer het eiland in bevolkingsdichtheid ver bij Java achter staat (Cuba 112,191 vierk. KM. met circa 4 miljoen inwoners, Java 126.803 vierk. KM. met 39.756.913 inwoners) is de verdeeling er zóó, dat een groot aantal landbouwers geen stukje grond hebben om in eigen onderhoud te voorzien, bovendien staat het oogsten van riet in verscheidene snitten, waardoor de grond zeer lang in gebruik blijft, een snelle omzetting tot voedselverbouw in den weg. Voor kleding en onderdak heeft men weinig nodig, het is dus mogelijk dat het volk voortbestaat, zij het ook in een staat van totale verarming. Hoe het zich uit dien noodtoestand weer op zal moeten heffen, blijft een raadsel.

Men mag intusschen niet uit het oog verliezen, dat de ondergang van zoo'n volk gevolgen heeft, die zich tot in ver-verwijderde landen voelbaar maken. Men denke slechts aan het kapitaalverlies, dat in dit geval in hoofdzaak door Amerika gedragen moet worden, aan de uitstaande leeningen, die noodlijdend zijn, aan de scheepvaart, die er geen lading meer heen behoeft te brengen en er evenmin lading vinden zal etc. etc.

En dit alles ware te voorkomen geweest, als men de economische krachten wat meer vrij spel had gelaten of als de leiders in deze wereld eenig begrip van samenwerking en van de lijn, waarlangs deze had moeten gaan, hadden gehad. Th. L.

HET VRAAGSTUK VAN DE HUISHUREN.

In 1923/'24 bedroeg de huishuur 13 pCt. van het totale budget van arbeidersgezinnen te Amsterdam; thans is dit percentage 19. Dit ongunstige feit is niet alleen een gevolg van de stijging van de huishuren in de genoemde periode met 12½ pCt., maar vooral van de sterke daling van de inkomsten der arbeiders. De verdergaande daling van de arbeidsloonen maakt, dat de huren een steeds drukkender last zullen gaan vormen; reeds thans vormt het feit, dat bijna ½ van de inkomsten voor betaling van huur moet worden aangewend, een buitengewoon ongunstig verschijnsel. Bedenkt men verder, dat de prijzen van voedingsmiddelen in de laatste maanden gestegen zijn en misschien door nieuwe heffingen nog verder zullen stijgen, dan is het duidelijk, dat nieuwe loonsverlagingen vooral voor de arbeiders in het vrije bedrijf, een buitengewone verzwarende beteekenen.¹⁾

Verlaging van de kosten van levensonderhoud is in de huidige omstandigheden een absolute noodzaak, omdat zij de mogelijkheid moet openen voor een verdere daling van de loonen, niet alleen, doch zeker in de eerste plaats, in de beschutte bedrijven, maar verder ook in de onbeschutte bedrijven. Indien dit niet geschiedt, zal de concurrentie met het buitenland, i.e. reeds in vele gevallen onmogelijk is, nog verder verminderen ten reede van onze geheele volkshuishouding. Welken voorsprong enkele van onze groote concurrenten in dit opzicht op ons hebben, is in het Economisch-Statistisch Kwartaalbericht No. 11 nog eens duidelijk belicht. De daling van de kosten van levensonderhoud, op goudbasis, bedroeg sedert het

¹⁾ De bovengenoemde gegevens zijn berekend uit de overzichten van het Bureau der Statistiek van de gemeente Amsterdam betreffende de kosten van levensonderhoud van arbeidersgezinnen te Amsterdam. In andere plaatsen zullen de percentages waarschijnlijk anders zijn, maar de genoemde tendens zal zich zonder twijfel wel overal voordoen.

midden van 1931, in Engeland 34, in Japan 55, in de Ver. Staten 31 en in Nederland slechts 10½ pCt.

Een aanzienlijke verlaging van de kosten van levensonderhoud is voor een zeer belangrijk deel afhankelijk van een daling van de prijzen van levensmiddelen en van de huren. Deze posten vormen op het totale budget van arbeidersgezinnen te Amsterdam resp. 38 en 19 pCt., dus samen ruim de helft. Over de noodzakelijkheid van de daling van de prijzen van agrarische producten, zullen wij thans niet spreken. Dit vraagstuk vereischt een geheel afzonderlijke behandeling. Daarnaast is echter een verdere daling van de huren eveneens dringend noodzakelijk.

* * *

Om het huurvraagstuk goed te begrijpen, dient men zich te realiseeren, dat hierbij in het algemeen drie partijen zijn geïnteresseerd, t.w. de huiseigenaren, de hypotheekgevers en de Overheid. De huiseigenaren dragen echter het risico; zij genieten de winsten, maar moeten ook de verliezen voor hun rekening nemen, indien deze zich voordoen. Tot dusverre zijn de verliezen, die in de laatste jaren op de woningexploitatie geleden zijn, bijna geheel opgevangen door de huiseigenaren. Immers de huren zijn over het algemeen niet onaanvaardig gedaald, het sterkst natuurlijk die van heerenhuizen, het minst die van arbeiderswoningen¹⁾. De lasten zijn daarentegen weinig gedaald, gelijk gebleven en zelfs hier en daar nog gestegen. Deze stijging is echter uitsluitend toe te schrijven aan de gemeentelijke woningpolitiek. De hypotheekgevers, de andere belangrijke partij, heeft eveneens een offer gebracht, zij het weliswaar slechts in zeer geringe mate.

Het is een bekend feit, dat de hypotheekrente in deze ernstige crisis weinig is gedaald, hetgeen voor een deel zijn oorzaak vindt in de deflatie; deze heeft het wantrouwen vermeerderd en daardoor het aanbod van hypotheekgelden beperkt. Terwijl op de geldmarkt sedert het uitbreken van de crisis, enkele korte periodes uitgezonderd, een aanhoudende ontspanning is ingetreden, heeft zulks op de hypotheekmarkt niet plaats gevonden. Dit blijkt uit het volgende overzicht:

	Hypotheekrente *)	Particulier discont
1929	5.18	4.82
1930	5.13	2.06
1931	5.06	1.42
1932	5.02	0.85

*) Deze cijfers, ontleend aan het Verslag van de Verzekeringkamer in 1932, stellen de gemiddelde rente van hypotheeken van de levensverzekeringmaatschappijen voor.

Een aanzienlijke verlaging van de hypotheekrente zal de tendens tot huurverlaging mede kunnen bevorderen. Zal men echter hierop voorshands kunnen rekenen? Dit hangt allereerst van den geheelen toestand van de kapitaalmarkt af. Laten wij echter aannemen, dat de kapitaalrente in Nederland zich in dalende richting blijft bewegen. In dat geval is het nog niet zeker of de rente voor hypotheeken op huizen wel in voldoende mate zal dalen. Een antwoord op deze vraag hangt nauw samen met het feit, of de huurverlaging uitsluitend door de huiseigenaren zal worden gedragen, of dat ook de Overheid door verlaging van de lasten bereid zal zijn hiertoe mede te werken.

Het is zonder meer duidelijk, dat bij een eenigszins belangrijke huurverlaging de waarde van de huizen zeer sterk zal dalen. Hierdoor zal de overwaarde, die er thans nog in het meerendeel der gevallen bij verhuoede huizen bestaat, eveneens snel verminderen. Dit kan ertoe leiden, dat de huiseigenaren geheel of bijna geheel onteigend worden, omdat de vaste eigendommen op deze wijze geheel of bijna geheel ver-

¹⁾ Dat de gegevens van het Gem. Statistisch Bureau te Amsterdam nog op huurstijging wijzen, is aan de wijze van berekening toe te schrijven. De nieuwe woningen zijn in huur gedaald, de oude niet en daar deze laatste overwegen, geeft het totaalbeeld nog een stijging te zien.

huoedeerd raken. Indien de toestand zoo wordt, dan zal de hypotheekrente niet langer een weerspiegeling zijn van de kapitaalrente, maar tevens een kleinere of grootere risicopremie gaan bevatten.¹⁾ Van een ontlasting van den druk op de huiseigenaren zal dus, in dat geval, zelfs bij dalende kapitaalrente, geen sprake meer zijn. Weliswaar kan de waarde van woningen de tendens hebben eenigszins te stijgen, omdat bij een lagere rente met een grooter bedrag wordt gekapitaliseerd, maar dit zal, tenzij bij een zeer sterk gedaalde kapitaalrente, zonder twijfel geen compenseerende werking kunnen uitoefenen.

Wij komen dan ook tot de conclusie, dat een deflatie, op deze wijze doorgevoerd, zeker geen afdoende oplossing kan bieden, omdat de huiseigenaren zich tot het uiterste zullen verdedigen om hun hoofd boven water te houden, d.w.z. aan elken drang tot huurverlaging krachtig weerstand zullen bieden. Zij zullen zich weliswaar eenigszins moeten richten naar de reproductiewaarde, maar ook niet verder. Zolang de hypotheekrente niet aanzienlijk daalt en de vaste lasten niet verlaagd worden, kan van een zeer aanzienlijke huurdaling voor arbeiderswoningen geen sprake zijn.

* * *

Hier raken wij het vraagstuk van de overheidspolitiek op het gebied van den woningbouw. Wil de Overheid medewerken tot verlaging van huren, dan geve zij zelve het voorbeeld. Niet door middel van kunstmatige bevoordeeling van een of andere groep in den vorm van het bouwen van nieuwe woningen met behulp van overheidssteun om op deze wijze de huren te verlagen, maar door vermindering van de lasten, die op de particuliere woningexploitatie drukken.

Bovendien kan ook gedacht worden aan de mogelijkheid om alle baten, die de publieke kassen direct en indirect uit de exploitatie van woningen door particulieren genieten, te benutten tot verlaging van de huurprijzen. Dit denkbeeld, opgeworpen door den Nederlandschen Bond van Bouwondernemers²⁾ verdient zonder twijfel de aandacht. Hetzelfde geldt voor de door dien Bond gedane suggestie om den geldelijken steun te beëindigen, die de bewoners van collectivisatiewoningen genieten, voor zoover die niet onontbeerlijk is in verband met de gezinsinkomsten en om ondersteuning aan behoeftige gezinnen om te zetten in individueele ondersteuning als huurtoeslag bijv. per huurbon, een en ander met opvoering van de huren tot het peil van normale woningexploitatie.³⁾

Met het oog op de financiële moeilijkheden der gemeenten is dit denkbeeld zeker ernstige overweging waard. Immers, zonder verhooging van de inkomsten der gemeenten is op een verlaging der lasten voorshands niet te rekenen. Op dit punt doet zich een van de conflicten voor, waartoe de huidige politiek moet

¹⁾ Een dergelijke toestand is thans op kleine schaal reeds ingetreden. Deze tendens is zich echter aan het verscherpen.

²⁾ In de brochure „Rondom het Huurprobleem”. Open brief aan den Ministerraad.

³⁾ Over de bevoorrechtiging van het collectivisatiestelsel wordt in den „Open Brief” o.a. op het volgende gewezen:

a. de rente van de leeningen is als regel lager gesteld dan die in het stelsel van particulier initiatief, waarbij in het oog dient te worden gehouden, dat dit laatste stelsel rond 25 pCt. van de stichtingskosten zelf moet fourneeren;

b. de lasten van amortisatie der leeningen is daarom minder drukkend in het stelsel van collectivisatie dan in dat van particulier initiatief. De veelal gebruikelijke annuïteiten bedragen niet veel meer dan ¼ pCt. aflossingen der leeningen, terwijl bij gewone hypotheecaire leeningen 2 pCt. aflossingen als normaal zijn te beschouwen;

c. deze factoren werken in de huurcalculatie zoodanig door, dat de huren daardoor veelal bij gelijke stichtingskosten der woningen rond 20 pCt. lager kunnen worden gesteld dan in het stelsel van particulier initiatief.

Lagere huren werken voorts door in lagere aanslagen voor grondbelasting, straatbelasting enz.

leiden. Huurverlaging is absoluut noodzakelijk om de kosten van levensonderhoud te verminderen. Zooals wij gezien hebben, is een aanzienlijke verlaging in de huren niet te bereiken dan bij een sterke vermindering van de lasten, die op de exploitatie drukken. Verlaging van de lasten door de Overheid is thans niet mogelijk, omdat de begroting in evenwicht moet komen; tenzij verdere bezuinigingen worden ingevoerd of de belastingen worden verhoogd.

Het laatste alternatief is in de huidige omstandigheden niet gewenscht; de vraag is eerder gerechtvaardigd of de belastingen niet reeds tot een te hoog peil zijn opgevoerd. Het eerste alternatief ligt voor de hand. Verschillende groote gemeenten verkeerden echter thans reeds in de noodzakelijkheid om zoo drastisch te bezuinigen, dat het zeer de vraag is, of zij nog verder willen gaan terwille van de verlaging van lasten.

Daarom schijnt voorshands alleen een gelijkstelling van het collectivisatiestelsel met het stelsel van den particulieren eigendom eenige uitkomst te kunnen geven. De geldelijke baten, die hieruit voor de gemeenten voortvloeden, zouden kunnen worden gebruikt voor een verlaging van de lasten, die op de particuliere woningexploitatie drukken. Weliswaar zullen de huren van de woningen onder het collectivisatiestelsel hierdoor stijgen, maar dit is het gevolg van de opheffing van een niet te handhaven en in wezen on-economisch stelsel. Aan den anderen kant opent het de mogelijkheid tot de zoo noodzakelijke verlaging van de lasten over de geheele linie.

Het zou daarom zonder twijfel in het algemeen belang zeer gewenscht zijn, indien aan de bevoorzichting van het collectivisatiestelsel spoedig een einde kwam en indien de gemeentelijke autoriteiten spoedig tot een verlaging van de lasten van den woningbouw overgingen. De starheid, die zich hier openbaart, is niet te vereenigen met de consequenties, waartoe de politiek van de regeering moet leiden.

v. d. V.

INTERNATIONALE HANDEL EN HANDELSBALANS.

In een der voorgaande nummers van Economisch-Statistische Berichten¹⁾ heb ik eenige bezwaren kunnen ontwikkelen tegen een gebruik van de cijfers der handelsbalansen zonder daarbij met verschillende factoren rekening te houden, welke op deze balansen een betekenenden invloed uitoefenen.

Inmiddels is wederom een Volkenbondspubliecatie verschenen (Situation Economique Mondiale 1932—1933), welke, gecombineerd met reeds eerder uitgegeven werken van den Bond, materiaal verschaft om den internationalen handel en de handelsbalansen van verschillende landen nader te belichten.

Uitgedrukt in miljoenen dollars goud had de totale internationale handel sedert 1929 een verloop als tabel I aangeeft, waaruit blijkt, dat deze handel in een tijdruimte van drie jaren (1929—1932) met meer dan 60 pCt. is afgenomen en dat deze daling ook in 1933 verderen voortgang heeft gehad.

Wereldhandel in miljoenen dollars goud.

Periode	Bedrag	In procenten van 1929
1929	68.641	100
1930	55.575	81
1931	39.769	58
1932	26.611	39
Jan. t/m Juli 1932	14.359	
Jan. t/m Juli 1933	12.437	

Vragen wij nu hoe het verloop in de afzonderlijke landen is geweest. Daarbij meen ik mij te mogen beperken tot de twintig landen, welke het grootste aandeel in den internationalen handel hebben gehad in

¹⁾ Zie E.-S. B. No. 927 van 4 Oct. jl.

1932. In tabel II zijn deze landen nu opgenomen, waarbij rekening is gehouden met de volgende punten:

10. De basis voor berekening is import en export in dollars goud.

20. De volgorde der landen is genomen naarmate de daling van den import van 1932, vergeleken met 1929, grooter of minder groot is geweest: een lager rangnummer beteekent een sterkere daling.

30. Bij de rangnummers voor de daling van den export is bij even sterke daling het laagste rangnummer gegeven aan dat land, dat ook bij import het laagste rangnummer had.

Land	Percentueele daling 1932 ten opzichte van 1929		Rangnummers op basis vorige kolommen	
	Import	Export	Import	Export
Argentinië	74	64	1	5
Australië	74	55	2	16
Canada	69	60	3	11
Vereen. Staten..	69	69	4	3
Duitschland	65	58	5	13
Spanje	64	65	6	4
Tsjechoslovakije	63	64	7	6
Italië	63	57	8	14
Br.-Indië	61	70	9	2
Zuid-Afrika	60	29	10	20
Japan	60	60	11	12
Engeland	58	64	12	7
China	57	75	13	1
Zweden	56	64	14	8
Denemarken....	55	53	15	17
België	54	53	16	18
Nederland.....	53	57	17	15
Frankrijk	49	61	18	10
Zwitserland	36	63	19	9
Rusland	21	40	20	19

Uit deze tabel blijkt dus, dat, uitgedrukt in goud-dollars, de landen met gedeprecieerde munt bij import en export een ongunstiger beeld vertoonen, dan de goudlanden. Groepeeren wij deze namelijk nog eens afzonderlijk, dan vinden wij:

Rangnummers bij import.¹⁾

Landen met gedep. munt . . . 1, 2, 3, 9, 11, 12, 14, 15.
Goudlanden 4, 5, 6, 7, 8, 10, 16, 17, 18, 19.

Rangnummers bij export.¹⁾

Landen met gedep. munt . . . 2, 5, 7, 8, 11, 12, 16, 17.
Goudlanden 3, 4, 6, 9, 10, 13, 14, 15, 18, 20.

De opvatting, dat depreciatie als een exportpremie werkt en de tendens heeft import, althans voorloopig, te remmen, valt bij de in dollars goud omgerekende cijfers betreffende den internationalen handel niet duidelijk waar te nemen.

Was dit echter wel het geval, dan zou toch uit deze gegevens nog geen pro of contra den gouden standaard mogen worden afgeleid. O.m. moet voorts bij een dergelijke conclusie namelijk rekening worden gehouden met het feit, dat het merendeel der landen met gedeprecieerde munt sterker in landbouwrichting georiënteerd is dan de goudlanden en dat de prijzen der landbouwproducten een scherpere prijsdaling hebben ondergaan dan de industrieproducten. Hetzelfde geldt voor de grondstoffen. Omtrent deze laatste geeft de Volkenbondspubliecatie „La production mondiale et les prix 1925—1932” op pag. 101 voor enkele landen duidelijke cijfers.

Prijsdaling in % tusschen 1 Jan. '29 en 1 Jan. '33.

Land	Grondstoffen	Industrieproducten
Vereenigde Staten	49	31
Italië	49	33
Canada	46	27
Duitschland	35	29

¹⁾ De cursief gedrukte rangnummers zijn die van de Vereenigde Staten en van Zuid-Afrika, welke in 1933 den gouden standaard verlieten.

De conclusie, welke uit een en ander te trekken valt, laat zich als volgt samenvatten: De reële waarde der internationaal-geruilde goederen is ten gunste van de industrielanden geweest en ten nadeele der landbouwlanden in deze periode.

Bij een groepeerings der landen vanuit een ander gezichtspunt verrijst een nieuw beeld. Bedoeld is hier de verdeling der landen over crediteurlanden en debiteurlanden.

Passen wij deze verdeling toe en bezien wij het saldo van de handelsbalans per halfjaar sedert 1929 voor enkele dezer landen (Situation Econ. mondiale pg. 313).

Met uitzondering van de Vereen. Staten vertoonen de crediteurlanden permanent een passieve balans. De passiviteit neemt tot einde 1931 toe, wordt echter daarna tengevolge van allerlei crisismaatregelen, in den vorm van hoogere invoerrechten, contingentieeringen en daaruit resulterende lageren invoer, aanmerkelijk verzwakt. De debiteurlanden vertoonen juist het tegengestelde beeld.

Stellen wij nu voor de landen van deze groepen de rangnummers samen voor zoover zij in tabel II waren opgenomen:

Rangnummers bij import.

Debiteurlanden 1, 2, 5, 9.
Crediteurlanden 4, 12, 16, 17, 18, 19.

Rangnummers bij export.

Debiteurlanden 2, 5, 13, 16.
Crediteurlanden 3, 7, 9, 10, 15, 18.

Ofschoon het aantal in aanmerking genomen landen te klein is om zekerheid te verschaffen, wekt een en ander toch het vermoeden, dat de groote activiteit van de handelsbalansen der debiteurlanden voor een aanmerkelijk deel zal zijn bereikt door beperking van den import met behulp van deviezenrestricties en dergelijke maatregelen; een uitgesproken beeld met betrekking tot den export valt aan deze rang-indeeling niet te ontleenen.

Een vierde factor, welke de handelsbalansen der diverse landen beïnvloedt, is de autarkische en imperiale politiek, die in meerdere landen in steeds sterkere mate tot uiting komt.

Aan de hand van de Franche handelsbalans heb ik in E.-S. B. van 4 October jl. hieromtrent reeds het een en ander naar voren gebracht.

Merkwaardig in dit verband is ook een statistiek van de tarweproductie, welke op pagina 83 van „Situation Economique Mondiale” voorkomt (tabel V).

Ofschoon deze cijfers met eenige reserve moeten worden bekeken, aangezien n.l. rekening dient te worden gehouden met het feit, dat de oogst in de overzeesche exportgebieden in 1932-'33 tengevolge van de weersomstandigheden zeer slecht is geweest, waartegenover de Europeesche importeerende landen juist een zeer goeden oogst hadden, wijst toch de geschetste ontwikkeling in autarkische richting.

Tabel V.

Tarweproductie in millioenen schepels.

Landengroep	'25-'26 tot '29-'30	1930-'31	1931-'32	1931-'32
Europ. import. landen	261	252	268	330
Europ. export. landen	104	119	123	74
Overzeesche exp. landen	463	463	444	433

Nog duidelijker vinden wij dit, wanneer wij de bezaaide oppervlakte van importeerende landen als Zweden en Duitschland over de verschillende jaren vergelijken. Op basis 1926—1930 = 100 vinden wij voor de achtereenvolgende jaren de onderstaande indexcijfers:

	1929	1930	1931	1932
Zweden	105,5	119,1	125,5	137,2
Duitschland	94,6	105,3	128,1	134,8

Een dergelijke abnormale toeneming valt in geen der exporteerende landen aan te toonen.

In Duitschland is dan nu ook reeds een belangrijk tarwe-surplus, waarvoor buitenlandsche afzetgebieden worden gezocht.

Beïnvloeding van de handelsbalans door autarkische tendenzen zal ongetwijfeld ook een relatief-sterkere afname in de geldcijfers dan in de quantitative cijfers moeten veroorzaken. Immers de kosten van bewerking, meer in het bijzonder het loon, worden binnenslands gehouden: de quantitative ruil zal dus minder sterk gedaald zijn dan uit de in den aanvang van dit artikel genoemde geldcijfers, na elimineering van de prijsdaling, zou volgen.

In dit verband mag ik nog even herhalen, dat bij vergelijking van de eerste acht maanden van 1932 en 1933 de invoer in Frankrijk van industriële grondstoffen met 741 millioen francs (pl.m. 8½ pCt.) is toegenomen en van fabricaten met 445 millioen francs (pl.m. 11.5 pCt.) is afgenomen.

De andere structuurverandering, in casu de imperiale politiek, blijkt ook zeer duidelijk, wanneer wij den Britschen import en export over Jan. t/m. Juni van 1924 en 1933 van de „British countries” (dominions, koloniën, enz.) en de „Foreign countries” vergelijken.

	Import		Export	
	1924	1933	1924	1933
British countries	31.36 %	38.78 %	40.71 %	44.12 %
Foreign countries	68.64 %	61.22 %	59.29 %	55.88 %
Totaal....	100.- %	100.- %	100.- %	100.- %

Resumeerend mogen wij hieruit dus afleiden, dat de handelsbalans der verschillende landen o.m. be-

Tabel IV.

Saldo der Handelsbalans in dollars goud.

	1929		1930		1931		1932		1933
	1e Halfj.	2e Halfj.	1e Halfj.	2e Halfj.	1e Halfj.	2e Halfj.	1e Halfj.	2e Halfj.	1e Halfj.
Debiteurlanden.									
Argentinië	+ 113	— 26	— 32	— 72	+ 30	+ 49	+ 90	+ 25	+ 49
Australië	+ 15	— 129	— 54	+ 12	+ 68	+ 50	+ 61	+ 20	+ 50
Oostenrijk	— 72	— 79	— 64	— 56	— 62	— 60	— 52	— 36	— 29
Duitschland	— 154	— 16	+ 32	+ 191	+ 170	+ 414	+ 128	+ 114	+ 68
Britsch-Indië	+ 131	+ 131	+ 128	+ 105	+ 30	+ 61	+ 1	+ 3	+ 39
Nieuw-Zeeland	+ 71	— 45	+ 30	— 30	+ 34	— 3	+ 27	+ 4	+ 34
Crediteurlanden.									
België	— 40	— 64	— 90	— 46	— 16	— 1	— 16	— 25	— 13
Frankrijk	— 225	— 92	— 166	— 213	— 271	— 190	— 205	— 193	— 240
Nederland	— 143	— 163	— 158	— 123	— 125	— 109	— 105	— 78	— 84
Zwitserland	— 56	— 73	— 73	— 103	— 76	— 78	— 95	— 91	— 73
Engeland	— 903	— 955	— 906	— 974	— 885	— 928	— 515	— 486	— 411
Vereenigde Staten	+ 347	+ 471	+ 224	+ 443	+ 196	+ 94	+ 78	+ 169	+ 71

(+ = export overschrijdt import; — = import overschrijdt export).

langrijk beïnvloed wordt door de volgende factoren:

- 1o. Verlaten of handhaven van den gouden standaard.
- 2o. Verschillend prijsverloop der artikelgroepen.
- 3o. Positie der landen in het internationaal betalingsverkeer.
- 4o. Autarkische en imperiale tendenzen.

* * *

Vragen wij nu, welke invloeden deze factoren op de Nederlandsche handelsbalans in de laatste jaren hebben uitgeoefend.

Berekend op basis dollars goud bedroeg het aandeel van Nederland in den wereldhandel in procenten uitgedrukt:

	1929	1930	1931	1932	1e halfj. '32	1e halfj. '33
Import	3.11	3.34	3.66	3.77	4.10	4.01
Export	2.43	2.61	2.79	2.63	2.89	2.84

(ontleend aan „Annuaire Statistique” en „Monthly Bulletins” van den Volkenbond).

De absolute cijfers voor Nederland in gewicht en gulden voor de overeenkomstige perioden zijn opgenomen in de jaarlijksche en maandelijksche uitgaven van het Centraal Bureau voor de Statistiek en bedragen, afgerond in duizenden tonnen en in miljoenen gulden:

Periode	Invoer		Uitvoer	
	Gewicht	Waarde	Gewicht	Waarde
1929	30.989	2.752	16.301	1.989
1930	31.394	2.418	16.606	1.719
1931	29.899	1.893	16.819	1.312
1932	24.587	1.299	13.992	846
Jan. t/m Juni 1932	11.737	677	6.858	418
Jan. t/m Juni 1933	11.055	563	6.247	355
1932 uitgedrukt in % van 1929	79.3 %	47.2 %	85.8 %	42.5 %
Jan. Juni '33 uitgedrukt in % van Jan. Juni 1932	94.2 %	83.2 %	91.1 %	84.9 %

De conclusies, welke uit deze twee groepen van gegevens te trekken zijn, laten zich als volgt samenvatten:

1o. Quantitatief heeft onze export vergeleken met onzen import althans tot einde 1932 een gunstig verloop gehad.

2o. In waarde uitgedrukt wordt de tot einde 1932 ongunstige verhouding van den export ten opzichte van den import in 1933 eenigszins hersteld.

3o. De krachtige positie van Nederland in het internationale verkeer, welke in 1932 (import) en 1931 (export) culmineert, vertoont in 1933 teekenen van eenige reactie.

Met betrekking tot de vier factoren, aan welke ik belangrijken invloed op de handelsbalans toeschreef, valt nu het volgende te zeggen:

Ad 1o. Gezien de positie in het internationaal verkeer, waarbij Nederland naar de waarde, zoowel wat import als export betreft, een bevredigend beeld vertoont, mag het handhaven van den gouden standaard met betrekking tot den internationalen handel niet ongunstig worden beoordeeld (zie ook tabel II).

Ad 3o. Gezien het feit, dat de debiteurlanden zich alle inspanning getroosten en moeten getroosten om tot een actieve handelsbalans te komen (zie tabel IV), mag het geen verwondering baren, dat het percentage van den invoer door den uitvoer gedekt in Nederland, als zijnde een crediteurland, de laatste jaren een dalende tendens vertoont, zooals uit de volgende gegevens blijkt:

Percentage van den invoer gedekt door den uitvoer.
(Jan. t/m. Sept.).

1929	1930	1931	1932	1933
73.2	70.7	70.2	64.4	61.9

Ad 4o. Autarkische en imperiale tendenzen hebben

van Nederlandsche zijde de Nederlandsche handelsbalans uitermate weinig beïnvloed.

Betreffende de autarkische tendenzen in het buitenland, die ongetwijfeld zwaar op onzen export hebben gedrukt, valt hier o.m. te denken aan de moeilijkheden voor onzen textiel-, kunstzijde-, gloeilampen-, radio-, landbouw-, tuinbouw- en zuivelexport. Tegenover buitenlandse maatregelen in deze richting is onzerzijds feitelijk nog geen belangrijke wijziging in de handelspolitiek gebracht.

Hetzelfde kan gezegd worden van de imperiale politiek. Ook hier ondervinden wij meer den invloed van het buitenland, dan het buitenland die van ons ondervindt. Beschouwen wij in dit verband den handel van Nederland met Ned.-Indië.

Handel met Ned.-Indië in duizenden tonnen en in miljoenen gulden.

Periode	Invoer		Uitvoer	
	Gewicht	Waarde	Gewicht	Waarde
1929	360.000	138.000	273.000	172.000
1930	204.000	92.000	237.000	136.000
1931	193.000	72.000	170.000	89.000
1932	173.000	60.000	102.000	47.000
Jan. t/m Juni 1932	86.000	28.000	63.000	26.000
Jan. t/m Juni 1933	77.000	22.000	35.000	15.000
1932 uitgedrukt in % van 1929	48.1 %	43.2 %	37.3 %	27.3 %
Jan. t/m Juni 1933 uitgedrukt in % van Jan. t/m Juni 1932	89.5 %	78.6 %	55.6 %	57.8 %

Vergelijking van deze percentages met de bovenstaande, waaruit blijkt, dat de handel van Nederland met Nederlandsch-Indië in elk opzicht aanmerkelijk sterker is teruggelopen dan die met de geheele wereld, zal nadere uiteenzetting met betrekking tot laatstgenoemden factor overbodig maken.

Ad 2o. Rest nog te bespreken het verschillend prijsverloop der artikelgroepen.

Concrete gegevens hieromtrent zijn te ontleenen aan de Jaarstatistiek van den In-, Uit- en Doorvoer 1932. Berekenen wij den jaarlijkschen middenprijs per KG. voor de belangrijkste artikelgroepen in 1929 en 1932 in gulden bij import en export, dan verkrijgen wij de volgende tabel:

Middenprijzen in Fl.

Artikelgroep	Invoer			Uitvoer		
	1929	1932	1932 in % van 1929	1929	1932	1932 in % van 1929
1. Voedingsmiddelen.						
a. onbew. en halfbew.	0.154	0.065	42	0.200	0.120	60
b. fabrikaten	0.150	0.090	60	0.404	0.183	45
2. Onbew. en halfbew. stoffen van						
a. plantaardige herk.	0.152	0.082	54	0.166	0.139	84
b. minerale herkomst	0.019	0.011	58	0.015	0.009	60
3. Fabrikaten	0.220	0.163	74	0.317	0.138	44

Merkwaardig is het tegengestelde beeld, dat de berekende percentages van eenerzijds de fabrikaten (groep 1b en 3) en van anderzijds de overige groepen vertoonen. Immers, terwijl de uitvoer over het algemeen een geringere procentuele daling van den middenprijs aanwijst dan de invoer, is deze daling bij fabrikaten precies omgekeerd en bedraagt voor fabrikaten (groep 3) 26 pCt. bij import en 56 pCt. bij export.

In dit verband blijkt bij een nadere analyse van groep 3, dat de prijzen van verschillende uitgevoerde producten aanmerkelijk sterker gedaald zijn, dan die der ingevoerde en dat van enkele belangrijke artikelen, welke een zeer hoge middenprijs vertoonen en naar het gewicht een relatief groot aandeel in onzen

export vertegenwoordigen, de afzet abnormaal sterk is afgenomen.

Wat de prijsdaling der uitgevoerde producten betreft, in dit verband valt te denken aan diverse soorten oliën (lijnolie, palmpitolie, cocosolie), welke in zeer geringe hoeveelheden worden ingevoerd, een belangrijk uitvoerproduct vormen en waarvan de prijzen tot circa $\frac{1}{2}$ à $\frac{1}{4}$ zijn ingezakt. Voorts aan sommige textielproducten, welke ook aanmerkelijk zwaarder op onzen uitvoer drukken en waarvan de exportmiddenprijs daalde tot $\frac{1}{2}$ à $\frac{1}{4}$. Met betrekking tot de artikelen, welke een zeer hoogen middenprijs vertoonden, en quantitatief een groot aandeel in onzen export vertegenwoordigen en naar het gewicht aanmerkelijk meer dan gemiddeld zijn gedaald, kunnen o.m. genoemd worden elektrische toestellen (post 1212, 40 pCt. daling), idem (post 1050, 45 pCt. daling), stoomketels en stoommachines (90 pCt. daling) enz.

Op grond hiervan meen ik aan de vier genoemde factoren als vijfde nog te moeten toevoegen: *Wijziging in de soortelijke samenstelling van den internationalen handel*, waardoor een sterke beïnvloeding van onze handelsbalans in meer passieve richting wordt veroorzaakt, in het bijzonder, wanneer wij daarbij in aanmerking nemen, dat fabrikaten (groep 3) naar waarde 43.62 pCt. (in 1929) en 40.24 pCt. (in 1932) van onzen export uitmaken.

Quantitatief hebben de fabrikaten *in totaal* (groep 1b en 3) zich echter bij onzen export relatief uitnemend gehandhaafd, bij den import vertoonden zij eerder een daling, zooals uit de volgende tabel blijkt.

Percentueel aandeel in het totaal-gewicht.

G r o e p	Import		Export	
	1929	1932	1929	1932
Voedingsmiddelen (groep 1b van tabel VII).....	3.27	2.47	5.64	5.45
Fabrikaten (groep 3 van tabel VII)	16.76	15.23	16.81	17.60
Totaal.....	20.03	17.70	22.45	23.05

Nemen wij al deze factoren, welke op zichzelf ten nadeele van ons land hebben gewerkt, in aanmerking, dan meen ik te mogen vaststellen, *dat de relatieve positie van Nederland tot het einde der besproken periode geenszins een onbevredigend beeld vertoont.*

Hiermede is evenwel nog niets gezegd met betrekking tot de toekomst. Meerdere factoren, die wij deels wel, deels niet in onze hand hebben en waarvan wij den toekomstigen invloed niet kunnen voorzien, zullen naast de geanalyseerde werken. Een oordeel daaromtrent valt dus bezwaarlijk te geven. De cijfers van onzen export der laatste maanden en meer in het bijzonder die van October jl. wettigen echter geen optimisme.

C. KOOL.

HET NIEUWE OOSTENRIJSCH-POOLSCH- HANDELSVERDRAG.

De ontwikkeling der handelsbetrekkingen tusschen Oostenrijk en Polen kan het beste beoordeeld worden aan de hand van onderstaande cijfers:

	Invoer uit Polen naar Oostenrijk in O. Schilling	Invoer uit Oostenrijk naar Polen in O. Schilling
1928	300.771.000	123.056.000
1929	290.768.000	106.096.000
1930	217.782.000	83.430.000
1931	178.219.000	57.986.000
1932	105.829.000	33.358.000
1e halfj. 1933	33.865.000	21.640.000

Uit deze gegevens blijkt, dat tusschen 1928 en 1932 de waarde van den invoer uit Polen naar Oostenrijk

met iets meer dan 35, die van den uitvoer van Oostenrijk naar Polen met meer dan 27 procent is gedaald. De cijfers over het 1e halfjaar van 1933 doen zien, dat de waarde van den invoer uit Polen naar Oostenrijk circa 32 procent bedraagt van die over hetzelfde tijdvak van 1932, terwijl de waarde van den uitvoer uit Oostenrijk naar Polen over dezelfde tijdsruimten 65 procent bedraagt.

Bij herhaling heeft men geprobeerd een handelsverdrag tusschen beide landen af te sluiten. De daarbij te overwinnen moeilijkheden waren in hoofdzaak een gevolg van de onmogelijkheid om de Duitsch-Poolsche handelsbetrekkingen behoorlijk vast te leggen. Voor Polen was dat toch een zaak van het grootste belang niet alleen door de omvangrijkheid van het eigen land, maar ook door de oude relaties tusschen Duitschland eenerzijds en de Poolsche gebieden van het vroegere Posen en Opper-Silezië anderzijds. Deze moeilijkheden en de voortdurende zorg voor het zoo min mogelijk uithollen der meestbegunstigingsclausule dreigden een permanente mislukking te zullen betekenen voor de totstandkoming van een Duitsch-Poolsch handelsverdrag.

De toestand veranderde evenwel geheel toen Oostenrijk feitelijk genoodzaakt werd in het bijzonder aandacht te besteden aan de wanverhouding tusschen in- en uitvoer ten opzichte van bepaalde landen. Tot die landen behoorde Polen. Er kwam een Oostenrijksch-Poolsche studiec ommissie tot stand, die o.m. tot taak kreeg de vermeerdering van den afzet van Oostenrijksche producten naar Polen in beschouwing te nemen. Dank zij dat onderzoek is de uitvoer van bepaalde Oostenrijksche artikelen naar Polen toegenomen, maar daarnaast zijn door die onderhandelingen de grondslagen gelegd voor de besprekingen over de totstandkoming van een handelsverdrag. De directe aanleiding tot meer diepgaande conferenties bestond door het belang van Polen bij den uitvoer van kolen naar Oostenrijk. In 1931 bedroeg deze uitvoer circa 14 miljoen M³, of 40 procent van den totalen kolenimport in Oostenrijk.

Het spreekt vanzelf, dat het veiligstellen van dit afzetgebied voor Polen een zeer belangrijke gelegenheid was. De bezwaren voor de totstandkoming van een verdrag zouden waarschijnlijk niet opgeheven zijn, indien de resultaten van de conferentie van Stresa geen uitkomst hadden gegeven. Men besloot tegelijkertijd twee wegen in te slaan. In de eerste plaats werd daarbij beoogd het sluiten van een handelsverdrag op normale basis, daarnaast werd van gedachten gewisseld over een voorkeursverdrag, waarvan de bepalingen eerst in werking zouden treden, wanneer daartegen van andere zijden geen gegronde klachten aangevoerd zouden kunnen worden.

De onderhandelingen over laatstgenoemde overeenkomst verliepen vlot, niettegenstaande het vaststellen der voorkeurscontingenten vele bezwaren met zich bracht. De vrees, dat andere bij deze zaak belanghebbende staten bezwaren zouden maken tegen een dergelijke overeenkomst, bleek juist te zijn. Men hoopte van Oostenrijksche zijde, dat de Economische Wereldconferentie te Londen de gelegenheid zou bieden om met de vertegenwoordigers der bezwaren-makende landen overleg te plegen. Dat is niet gelukt.

Meer succes was de andere overeenkomst beschoren. De belangen van de Oostenrijksche handel en industrie eenerzijds en die van den landbouw anderzijds hebben overeenstemming weten te bereiken, tengevolge waarvan het gelukt is om 11 October jl. de bepalingen van het nieuwe verdrag van kracht te doen worden. Ten deele zijn in dit verdrag een aantal belangrijke verminderingen van het Poolsche tarief opgenomen, waardoor het Oostenrijksche bedrijfsleven in een gunstiger positie komt. Dat is het directe resultaat voor Oostenrijk. Bovendien is het binnen afzienbaren tijd mogelijk, dat de Oostenrijksche export ook zal gaan profiteren van de totstandkoming van

handelsverdragen tusschen Polen en Tsjecho-Slowakije, benevens tusschen Polen en Zwitserland. Alles bijeengenomen kan men van Oostenrijksche zijde tevreden zijn. Het officieele orgaan der Oostenrijksche werkgeversorganisatie van 12 October jl. ziet in dezen ontwikkelingsgang een schrede voorwaarts op het gebied „der Bereinigung des handelspolitischen Wirrwarrs in Mitteleuropa”. Jhr. Dr. J. C. MOLLERUS.

DE INDISCHE MIDDELEN OVER MEI 1933.

In de maand Mei was de opbrengst der landsmiddelen *f* 32.7 miljoen tegenover *f* 32.1 miljoen in dezelfde maand van het vorige jaar, een meer-opbrengst dus van *f* 0.6 miljoen. De totaal-middelen-opbrengst over de eerste vijf maanden van 1933 ad *f* 149.3 miljoen, bleef echter *f* 15 miljoen achter bij die in de eerste vijf maanden van 1932, welke *f* 164.3 miljoen bedroeg.

Bij vergelijking van de opbrengsten over Mei dient echter wel speciale aandacht te worden gegeven aan de omstandigheid, dat de belasting- en de productengroep dit gunstige resultaat hebben veroorzaakt, zoodat, gelijk uit de navolgende toelichting kan blijken, incidenteele verschuiving van de boekings- en betalingsdata de eenige oorzaak zijn.

Algemeen Overzicht (in mill. guldens).

Groep	1/12		5/12		Eerste 5 mnd. van					
	raming	Mei	raming	Mei	1933	1932	1933	1932	1931	1930
Belasting.	21.8	18.2	16.3	17.1	23.5	109.1	78.6	79.5	88.2	108.3
Monopol.	4.5	3.8	4.3	6.6	7.1	22.7	17.6	21.7	27.3	32.1
Producten	3.5	2.6	2.5	4.8	7.3	17.5	10.9	11.8	22.2	28.5
Bedrijven	8.5	5.9	6.7	7.6	9.6	42.4	31.3	38.3	42.9	49.5
Div. midd.	3.4	2.1	2.4	2.9	4.8	17.1	11.1	13.1	15.2	18.2
Totaal	41.7	32.7	32.1	39.1	52.3	208.6	149.3	164.3	195.9	236.6

Belastingen.

De meest belangrijke afwijkingen kwamen voor bij de navolgende groepen.

A. Niet-kohierbelastingen.

Omschrijv.	Opbrengst in mill. gld.					Tariëfs-wijzigingen
	Mei		Eerste 5 maanden			
	1933	1932	1933	1932	1931	
Invoerrecht	3.8	4.1	19.5	19.2	23.7	20 ope. vanaf 1-1-'32 50 id. 15-6-'32
Uitvoerrecht	0.21	0.26	0.95	1.39	2.1	
Acc. op petrol.	0.9	0.9	4.4	4.6	4.8	
Acc. op benz.	1.7	1.7	7.5	8.6	7.6	20 ope. vanaf 1-1-'32 33 1/3 id. 16-3-'32
Acc. op lucif.	0.27	0.31	1.4	2.3	3.2	
Acc. op tabak	0.5	0.007	3.9	0.035	0.029	(vanaf 16 Dec. '32 20% v. d. kleinhandels-prijs.)
Slachtbel.	0.44	0.47	2.2	2.4	2.5	
Stat. recht.	0.21	0.23	0.8	1.1	1.5	
Zegelrecht.	0.61	0.74	3.3	3.4	3.9	
Totaal	8.6	8.7	44.1	43.1	49.3	

B. Kohierbelastingen.

De Kohierbelastingen bleven in de verslagperiode, zooals uit de hieronder opgenomen vergelijkende specificatie blijkt, met uitzondering van de *Vennootschapsbelasting* en de *Verponding*, allen bij 1932 ten achter.

Opbrengst in miljoenen guldens

Omschrijving	Mei		Eerste 5 mnd. van			
	1933	1932	1931	1933	1932	1931
Personeele belasting	0.31	0.35	0.32	1.3	1.7	1.6
Inkomstenbelasting en Crisisheffing	2.8	3.8	2.7	12.1	16.9	16.3
Vennootschapsbelasting	2.4	0.4	0.2	6.2	3.4	5.2
Verponding	1.3	0.2	0.3	4.6	4.1	5.2
Landelijke inkomst.	1.8	2.1	2.8	6.4	6.6	7.1
Vermogensbelasting	0.14	—	—	0.7	—	—
Totaal	8.8	6.9	6.3	31.2	32.7	35.3

De hooge opbrengst van de vennootschapsbelasting

wordt veroorzaakt door het vlugge verloop van den aanslag 1933.

De *overige belastingen* brachten in de verslagmaand *f* 0.84 miljoen op tegen *f* 0.64 miljoen in dezelfde maand van 1932, terwijl de totaalopbrengst over de eerste vijf maanden van 1933 en 1932 respectievelijk *f* 3.4 en *f* 3.7 miljoen bedroeg.

Het recht van openbare verkooping, overschrijving van vaste goederen en de accijns op gedistilleerd hadden resp. *f* 0.467 miljoen, *f* 0.266 miljoen en *f* 0.231 miljoen mindere ontvangst dan over de eerste vijf maanden van 1932. De belasting op loterijen en die der motorvoertuigen in de Buitengewesten brachten echter, gedurende de maanden Januari t/m. Mei 1933, resp. 3 ton en ruim 2 ton meer op.

Op de motorvoertuigenbelasting Java en Madoera werd in Mei alleen gestort in de provincie West-Java, zoodat het opbrengstcijfer slechts een deel van de betalingen aangeeft.

Monopolies.

De betalingen bij de monopolies waren in de verslagmaand *f* 0.4 miljoen minder dan in Mei 1932, terwijl de totaalopbrengst in de eerste vijf maanden van 1933 *f* 4.1 miljoen achterbleef bij die over dezelfde periode van 1932.

Omschrijving	5/12	In miljoenen guldens		
	raming	Opbrengst eerste vijf maanden		
	1933	1933	1932	1931
Opium	7.9	5.4	7.8	11.3
Pandhuizen	8.3	5.8	8.0	9.5
Zout	6.5	6.5	5.9	6.5
Totaal	22.7	17.6	21.7	27.3

Producten.

De exploitatie-ontvangsten van de producten bedroegen in Mei 1933 *f* 2.6 miljoen tegen *f* 2.5 miljoen over dezelfde maand in 1932 of *f* 0.1 miljoen meer, terwijl de totaal-opbrengst in de eerste vijf maanden van 1933 nog *f* 0.9 miljoen achterbleef bij die over dezelfde periode van 1932.

Het verschil is aldus samengesteld:

Omschrijving	5/12	In miljoenen guldens		
	raming	Opbrengst eerste 5 maanden		
	1933	1933	1932	1931
Kina en thee	0.4	0.137	0.105	0.134
Landscaoutchoucbedrijf	0.8	0.481	0.546	0.891
Boschwezen	4.8	2.700	3.375	5.039
Goud en zilver	—	—	—	0.356
Bankatin	8.4	5.463	4.943	11.275
Steenkolen	3.1	2.142	2.824	4.550
Totaal	17.5	10.9	11.8	22.2

Bedrijven.

De exploitatie-ontvangsten voor de bedrijvengroep, verdeeld naar de diverse bedrijven, geven het volgende beeld:

	(In miljoenen guldens)			
	5/12	Eerste 5 maanden		
	raming	1933	1932	1931
Havenwezen	5.4	5.1	5.9	6.1
Baggerdienst	1.1	0.9	1.4	1.1
Waterkrachten				
Electriciteit	1.3	1.1	1.2	0.8
Landsdrukkerij	0.7	0.4	0.5	0.2
P.T.T.	13.1	9.9	11.1	12.3
S.S.	20.8	13.9	18.2	22.6
Totaal	42.4	31.3	38.3	42.9

De totaal-opbrengsten van de S.S. bleven in de eerste vijf maanden van dit jaar *f* 4.2 miljoen bij die over de eerste vijf maanden van het vorige jaar ten achter. Verdeeld naar de verschillende lijnen was dit verschil:

Java	<i>f</i> 3.78
Sum. Westkust	0.17
Zuid-Sumatra	0.19
de Atjehtram	0.10

Diverse middelen.

De opbrengst van deze groep was in de eerste vijf maanden van 1933 f 2.1 miljoen minder dan in de overeenkomstige periode van 1932. Het achterblijven van de opbrengst over deze periode bij de fractioneele jaarraming met een bedrag van f 6.1 miljoen en bij dezelfde periode van 1932 met f 2.1 miljoen werd veroorzaakt, doordat in de eerste vijf maanden van het jaar 1933 resp. f 0.2, f 0.9, f 0.3 en f 0.5 miljoen minder werd ontvangen dan in de overeenkomstige periode van 1932 op afstand van grond, afkoop heerendiensten, schoolgelden en de groep „Allerlei”.

Het algemeen verloop der landsmiddelen in het loopende jaar in vergelijking met de vier voorafgaande jaren moge blijken uit het volgende overzicht:

Maand	Opbrengst in miljoenen guldens									
	per maand					t/m maand				
	1929	1930	1931	1932	1933	1929	1930	1931	1932	1933
Jan.	51.9	53.5	45.5	37.2	32.1	51.9	53.5	45.5	37.2	32.1
Febr.	48.9	42.2	35.9	31.3	26.2	100.8	95.7	81.4	68.5	58.3
Maart	50.4	43.7	36.9	32.0	30.3	151.2	139.4	118.3	100.5	88.5
April	51.3	45.0	38.6	31.7	28.1	202.4	184.3	156.9	132.2	116.6
Mei	53.8	52.3	39.0	32.1	32.7	256.2	236.6	195.9	164.3	149.3
Juni	61.2	50.4	45.2	35.2		317.4	287.1	241.1	199.5	
Juli	67.0	65.3	48.6	39.7		384.4	352.4	289.7	239.2	
Aug.	62.2	52.5	46.2	38.7		446.5	404.9	335.9	278.0	
Sept.	62.4	59.3	46.1	39.0		508.9	464.3	382.0	317.0	
Octob.	71.6	57.2	41.7	35.3		580.4	521.5	423.7	352.2	
Nov.	56.1	46.9	44.3	33.7		636.6	568.4	468.0	386.0	
Dec.	72.2	63.1	49.2	31.9		708.7	631.5	517.2	417.8	

AANTEKENINGEN.**De Minister-President over den gouden standaard.**

In de vergadering van 10 November jl. heeft Minister Colijn in zijn begrotingsrede ook over het vraagstuk van den gouden standaard gesproken, zulks in verband met beschouwingen van de Kamerleden Albarda, Bierema, Fleskens en Van Houten. De laatste had de opmerking gemaakt, dat de Regeering „veel te veel aandacht schonk aan den gaven gulden en beter deed met te letten op het recht voor de armen en verdrukten”.

Het Ministerieële antwoord op deze laatste opmerking en het betoog, dat Dr. Colijn daarop met betrekking tot het geldvraagstuk deed volgen, geven wij hieronder woordelijk weer:

„Om voor de armen en verdrukten iets te kunnen doen, is het behoud van een gezond muntwezen inderdaad noodzakelijk. Bijna altijd is het loslaten van een vast muntwezen, het kappen van het anker, waardoor dat muntwezen verankerd ligt, ook de oorzaak geweest van een ernstige budgetontwrichting en mede daardoor de oorzaak van bitteren nood voor alle economisch zwakken.

Moet ik de Kamer ophouden met daarvan voorbeelden uit de laatste 15 jaren te noemen? Ik geloof niet, dat het noodig is. Ieder, die zich eenigermate heeft beziggehouden met hetgeen in vele landen op dit gebied geschied is, zal, dunkt mij, deze stelling onvoorwaardelijk onderschrijven. Wie de zwakkeren wil beschermen, die moet vragen naar een sluitend budget en naar een gaven gulden en die moet begrijpen, dat vastheid van het muntwezen daarvoor een onafwijsbare voorwaarde is.

Maar misschien zijn er, indien het niet de heer Albarda geweest is, dan anderen, die van oordeel zijn, dat het met een beheerschte devaluatie, met een beheerschte depreciatie van de munt toch niet zoo erg zou behoeven te loopen en dat daaraan toch wel zekere voordeelen verbonden konden zijn.

Nu is de eerste vraag, die ik dienaangaande stellen moet: wat is een beheerschte depreciatie van de munt? Waar is zulk een beheerschte depreciatie ooit voorgekomen? Zeker niet in Duitschland; evenmin in Frankrijk of in België, ook niet in de Scandinavische Staten. Zelfs niet in Engeland, dat er nog het dichtste bij komt en zeker niet in een van de andere groote landen der wereld, waar op het oogenblik de munt lijdt aan de bekende ziekte, die men aanduidt met den naam van St. Vitusdans. Beheersching van depreciatie is overal tot nog toe een mislukking gebleken en ik ben er zeker van, dat zij een mislukking zou

zijn in ons land. Reeds nu, na de herhaalde verzekeringen, die door de Regeering en door De Nederlandsche Bank gegeven zijn, dat de gouden standaard zal worden gehandhaafd, reeds nu is het in Nederland niet gemakkelijk om onze geldbehoefte te dekken. Reeds elke internationale storting in het geldwezen roept bij ons onmiddellijk reactie te voorschijn. En dus behoeft men niet te vragen, hoe het zijn zou, wanneer bij ons inderdaad de gulden werd losgelaten van zijn anker. Dan was het uit met de mogelijkheid van consolidatie van de vlottende schuld en met het financieren der vlottende schuld zelf. Dan bleef er geen andere weg over dan naar De Nederlandsche Bank te gaan en papier te gaan drukken, om dan hoe langer hoe meer omlaag te gaan tuimelen. En dan spreek ik nog niet eens over den economischen kant van de zaak, waarbij Nederland, dat nog altijd meer invoeren moet dan het uitvoert, alles wat het heeft in te voeren zooveel duurder zou moeten betalen, ook de grondstoffen voor zijn industrie, benevens belangrijke levensmiddelen. Terwijl de volkomen vernietiging misschien van alle spaargelden, lijfrenten, en soortgelijke vormen van uitkeeringen zou plaats vinden. En dat in de ongegronde hoop, dat men een daling, eenmaal begonnen, wel stuiten kan op elk oogenblik dat men wil.

Welke voordeelen worden nu daartegenover gesteld? Over vermindering van den schuldenlast wordt gesproken als een van de bereikbare voordeelen van een devaluatie van onze munt. Ik erken volgaarne, dat voor vele bedrijven de vaste lasten, de schuldenlast, veel te hoog is geworden.

De heer Fleskens heeft daarop gewezen, en de heer Bierema heeft er ook over gesproken. De heer Fleskens heeft zelfs de pertinente vraag tot de Regeering gericht: hoe stelt de Regeering zich de oplossing van het schuldenprobleem voor, als niet de weg wordt ingeslagen van depreciatie van de munt? Die vraag gaat blijkbaar uit van de gedachte, dat depreciatie wel onder alle omstandigheden een oplossing van het schuldenprobleem brengt. Is dat zoo? Wordt door depreciatie inderdaad de druk van de schuld altijd verlicht? Wie waarborgt die verlichting van druk? Wie waarborgt, dat de stijging van de prijzen van goederen gelijken tred zal houden met de daling van de waarde van de munt? Het jongste experiment op dit gebied leert precies het tegendeel. Men zie slechts naar wat plaats grijpt in de Vereenigde Staten. Een waarborg, dat door depreciatie vermindering van schuldenlast verkregen wordt, is er zeker niet.

Maar hoe stelt de Regeering zich dan, zoo vroeg de heer Fleskens, de oplossing van het schuldenprobleem voor? Ik geloof, dat het antwoord hierop niet zoo heel moeilijk is. Schuldeischers, die geld hebben uitstaan, waarvan de rendabiliteit niet meer aanwezig is, zullen hebben te doen, wat alle andere schuldeischers te doen hebben, zij zullen moeten afschrijven, of zij zullen met vermindering van rente genoegen moeten nemen. Wanneer de rendabiliteit van een bedrijf verdwenen is, of sterk verminderd, is het onvermijdelijk gevolg daarvan, dat er kapitaalverlies moet worden genomen, of dat rentevermindering moet intreden. Datzelfde zien wij bij alle andere zaken. Wanneer iemand in den duren tijd een schip heeft laten bouwen, moet op dat kapitaal worden afgeschreven. Wanneer iemand tweemaal te veel betaald heeft voor zijn huis, dat hij gekocht heeft enkele jaren geleden, zal hij op dat huis moeten afschrijven, gelijk de houder van aandeelen op al zijn aandeelenbezit in scheepvaartmaatschappijen en industriële ondernemingen e.d. ook een afschrijving heeft moeten toepassen.

Ik geloof, dat het schuldenprobleem zich geleidelijk zal oplossen op dezelfde wijze, als het zich altijd oplost, al erken ik natuurlijk, dat de gevolgen daarvan op het oogenblik met het oog op den grooten omvang, dien de zaak heeft, veel ernstiger zijn dan in gewone tijden.

Een tweede voordeel, dat men zich op dit terrein voorstelt, is de vergroting van den export. Ook daarmee is groote voorzichtigheid geboden. Wij hebben vlak voor de hand een zeer merkwaardig verschijnsel. Het betreft den import van katoenen goederen op Java. Er zijn behalve Japan, dat heel veel naar Indië zendt, twee Europeesche landen, die een bepaald soort van katoenen goederen naar Java zenden. Het eene land met een volle muntwaarde, Nederland; het andere land met een gedeprecieerde munt, Engeland. Nu zou men zeggen, dat Engeland bij den import op Java er beter voor zou moeten staan dan Nederland, doch, Mijnheer de Voorzitter, precies het omgekeerde is het geval! Engeland, dat voor zijn export naar Java in zooveel gunstiger omstandigheden zou verkeren dan Nederland, is practisch van de markt op Java weg, en ook de Nederlandsche uitvoer naar Java is sterk gedaald, maar

hij heeft zich toch veel beter gehandhaafd dan de Engelse export naar Java.

En ook in het algemeen is het bewijs voor die stelling niet te leveren. Ik heb hier het verloop van den export van België, Frankrijk, de Vereenigde Staten, Duitsland, Engeland en Nederland van de jaren 1927—1932. De uitvoer van België daalde in die jaren tot 56,7 pCt. van de waarde, die van Frankrijk daalde tot 35,7 pCt., van de Vereenigde Staten tot 34 pCt., van Duitsland tot 56,1 pCt., van Engeland tot 50 pCt. en van Nederland tot een cijfer, dat schommelt om de 45 pCt. Daar hebben wij nu landen, die een sterk gedeprecieerde munt hebben als België en Frankrijk, en daar zien wij, dat België is teruggevallen tot 56,7 pCt. en Frankrijk tot 35,7 pCt.; daarentegen zien wij, dat de export van een goudland als Duitsland tot 56,1 pCt. is teruggevallen. Terwijl een land als Engeland, dat den gouden standaard heeft losgelaten, is teruggevallen tot 50 pCt., en de export van Nederland, dat den gouden standaard heeft vastgehouden, tot 45 pCt. is teruggegaan. Vaste gevolgtrekkingen voor den export zijn dus uit de depreciatie van de munt niet te maken. Voordeelen van het loslaten van een vaste munt zijn uitermate twijfelachtig, de nadeelen daarvan zijn echter zeker en groot. Nadeelen, die zelfs tot rampspoedige gevolgen kunnen leiden. Het tenietgaan van alle spaargelden, het tenietgaan van lijfrenten, het tenietgaan van de inkomsten van vele stichtingen van barmhartigheid, groote onzekerheid in het economisch leven, een niet sluitende begrooting, moeilijkheden in verband met de voorziening van de geldbehoeften van de schatkist, dat is de motiveering voor de Regeering, waarom zij vasthoudt aan den gouden standaard; de motiveering, waarom — en nu hoop ik, dat ik mij niet vergis — de heer Albarda heeft gevraagd. Dat is ook — en dit in antwoord aan den heer Van Houten — de voorwaarde, om recht te kunnen doen aan de armen en verdrukten."

De economische toestand in Australië.

In het Novembernummer van de „Monthly Review” van Lloyds Bank komt een belangwekkend artikel voor van Prof. Douglas Copland van de Universiteit te Melbourne, getiteld „Economic Adjustment in Australia”.

De economische politiek van Australië, aldus de schr., laat zich samenvatten in 5 punten, t.w.: 1. verlaging van de reële loonen op order van het „Commonwealth Arbitration Court”; 2. vermindering van overheidsuitgaven en opvoering van inkomsten; 3. verlaging van rente op openbare en particuliere schulden en van huren en pachten; 4. credietexpansie van de centrale bank, zoowel tot het dekken van tijdelijke deficitcissen als voor „necessary loan works”; 5. wederdeling van de valuta ten einde de betalingsbalans in evenwicht te brengen, steun te verleenen aan de producenten, die voor uitvoer werken, en het binnenlandsch prijsniveau op te houden.

Het merkwaardige van de Australische crisispolitiek is wel dit geweest, dat de autoriteiten in dat land niet hebben gestreefd, hetzij naar een volledige inflatie, hetzij naar een consequente deflatiepolitiek, doch dat zij de elementen van beiden hebben gecombineerd. Zoo ziet men, dat de hierboven sub 1—3 genoemde punten geheel in de lijn liggen van de hier te lande door de huidige Regeering gevolgde politiek, die van de sub 4 en 5 genoemde crisismaatregelen volstrekt niet weten wil. Vergelijkt men de Australische politiek met die van President Roosevelt, zoo ziet men, dat tusschen deze beiden weder een fundamenteel verschil bestaat, inzonderheid met betrekking tot de loonen. Dit laatste vormt ook een verschilpunt met Engeland, waar de loondaling geringer is geweest dan in Australië.

In de combinatie van deze verschillende maatregelen ligt volgens Prof. Copland het geheim van de Australische conjunctuurpolitiek, die volgens den schrijver tot bevredigende resultaten heeft geleid: „The secret of Australia's attack on the depression lay in the combination (wij cursiveeren) of a courageous banking policy with drastic reductions in costs and government expenditure.” De schr. drukt zich voorzichtig uit door op te merken, dat hij de Australische politiek niet als de eenige methode beschouwt

om uit de moeilijkheden te komen, doch bijzonder belangrijk en voorloopig zeer bevredigend acht hij het Australische experiment wel: „I do not suggest that Australian policy is the only way out, but it may reasonably be claimed, in the light of subsequent experience, that it has proved to be a way out at a time when less comprehensive action has not proved so succesful in some countries.”

Belangwekkend is de wijze, waarop men in Australië het loonpeil heeft verlaagd. Daarover nam het „Commonwealth Arbitration Court” in Februari 1931 een bijzonder belangrijke beslissing; het reële loon zou voortaan met 10 pCt. worden verlaagd. Prof. Copland schrijft daarover het volgende:

„The Court had for many years adjusted the basic wage automatically with quarterly changes in the cost of living. As the cost of living fell during the depression, the basic rate also fell. In addition, the Court after an exhaustive enquiry ordered a reduction for one year of 10 per cent. in the basic wage. The effect of this reduction, and of the cost-of-living adjustment, was to reduce the Commonwealth basic wage by 30 per cent. between the fourth quarter of 1929 and the fourth quarter of 1932. Since that time the Court has made a slight alteration in its method of fixing the wage by accepting as the basis of its adjustments an index number covering clothing and miscellaneous expenditure as well as foodstuffs and house rent, which alone were covered by the former index number. — It is perhaps worthy of note that the Arbitration Court, which was thought by many to be an instrument of rigidity in the economic structure, was the first official body to declare strongly and adequately in favour of fundamental adjustments in the economic structure.”

Ook op de verdere bezuinigingsmaatregelen van de Regeering is deze koers van het Arbitration Court van beslissenden invloed geweest. Voor de bijzonderheden daarvan moeten wij naar het artikel van Prof. Copland zelf verwijzen.

Naast vermindering van uitgaven door verlaging van salarissen etc. en door een meer rationeële inrichting van Overheidsdiensten is Australië er ook in geslaagd een zeer succesvolle conversiepolitiek te voeren. Daarmede ging een politiek van credietverruiming, eenerzijds tot het overbruggen van het deficit, anderzijds ten behoeve van openbare werken, gepaard.

Aan dat alles brengt Prof. Copland hulde. Minder is hij te spreken over de tariefpolitiek der Regeering, die verdedigd werd met het doel om de betalingsbalans voor ontwrichting te behoeden, doch een averechtsch effect heeft gehad. De schr. merkt daarover het volgende op:

„Before the depression, imports and exports approximately balanced, as did also external interest payments and overseas public borrowing. The depression rapidly reduced the income from exports and destroyed altogether the receipts from long-term borrowing. Imports were not reduced proportionately, and efforts were made to hold the exchange rate at a point close to parity so that the Australian pound was over-valued. The Government, unfortunately, resorted to very heavy increases in the tariff, in the belief that this action would correct the external situation. The result has been a very substantial increase in the level of the Australian tariff, and the imposition of additional tariff costs upon the Australian exporter. This, indeed, is the main weakness common to depression policy in almost all countries. Though Australia can point to some recent tariff reductions and to the elimination of prohibitions and quotas imposed during the depression, and in this respect is perhaps in advance of most countries, she has still to face the uphill task of reducing the tariff to a level that will not injure the development of the export industries. The concession granted to British imports on account of exchange depreciation is an important move in this direction, because it will effectively reduce the general tariff on goods in which British imports predominate.”

Tenslotte halen wij nog het volgende aan uit de conclusie, waarmede Prof. Copland zijn lezenswaardig betoog besluit:

„Australian policy in the crisis has been a blending of reductions in costs, currency depreciation, and credit expansion. It is still too early to estimate the full results

of the policy. Experience so far gained suggests, however, that the cost reductions alone could not have brought the satisfactory results so far attained. Nor could the depreciation of the currency and the expansion of central bank credit have brought relief without the confidence stimulated by the bold attack upon costs and the application of cuts to all costs, including fixed charges. Australia's economic system was, perhaps, well suited for such an experiment, and the readiness of her people to accept a general sacrifice made possible a rapid spreading of the loss of income. This, indeed, was the outstanding feature of the middle course between deflation and inflation that Australia adopted in the depression. Currency depreciation gave relief to export producers; the reductions in wages, interest and rent lowered costs of production and brought budget deficits within manageable limits; and the expansion of credit provided a useful stimulus to enterprise."

Men ziet uit dit betoog, dat volgens Australische opvattingen en volgens de daar te lande opgedane ervaringen deflatie- en inflatie-politiek niet zoo volkomen onverenigbaar zijn, als veelal wordt gemeend, mits men slechts de juiste combinatie weet te treffen.

Economisch herstel in de „Sterling Club”.

In het laatste nummer van de „Monthly Review” van de Midland Bank komt eene beschouwing voor, getiteld „Business Recovery in the Sterling Group”. In dit artikel wordt gewezen op de geleidelijke verbetering, die zich sinds geruimen tijd manifesteert in de landen, die men ietwat euphemistisch als de „sterling club” pleegt aan te duiden. Wij schrijven opzettelijk: „euphemistisch”; immers, van een eigenlijke „club”, d.w.z. van een groep van landen met onderling gefixeerde valuta, kan men hier niet spreken; daarvoor zijn de onderlinge koersfluctuaties te groot, zooals een blik op de grafiek, opgenomen op blz. CXXXI van ons Kwartaalbericht van 25 October jl. leert, te aanzienlijk.

De Midland Bank neemt ten aanzien van de door Engeland gevolgde monetair politiek een standpunt in, dat men zou kunnen aanduiden met de woorden: „dankbaar, doch niet voldaan”. Eenerzijds verheugt zij zich over de stabiliteit, welke de koopkracht van het Pond Sterling, gemeten aan de goederenprijzen, in de laatste twee jaar heeft vertoond (zie in dit verband de cijfers, vermeld in ons bovengenoemd Kwartaalbericht, blz. CXXII en CLV), anderzijds had zij gaarne een aanmerkelijke stijging van de groothandelsprijzen (uitgedrukt in papierponden) gezien. Zoo verklaart de schrijver van dit bankbericht eenerzijds niet zonder ingenomenheid, dat „sterling provides the only basis of true monetary stability in the world today”, doch anderzijds, dat deze stabiliteit sinds September 1931 toch een „disappointing result” is, aangezien het toenmalig niveau der groothandelsprijzen reeds abnormaal laag was.

De schrijver opent zijn beschouwingen als volgt:

„It is now recognized by almost everyone, however grudgingly by the prophets of doom, that a sustained recovery in general economic conditions in this country has been taking place for some time past. This is a matter for much more than national satisfaction, since Great Britain exercises almost unequalled influence upon the trend of economic affairs throughout the world. Notwithstanding that sterling is a pure managed currency, almost completely divorced from gold for an indefinite period, it provides the only basis of true monetary stability in the world today; neither gold nor the dollar can at present provide the same degree of steadiness in purchasing power as the pound is showing and seems likely to maintain, and this statement need not be taken as in any way detracting from the desirability of a regulated hardening movement in commodity prices. Further, Great Britain has become the centre of a vast area of trade, both national and international, in currencies based upon the pound sterling, so that on physical measurements alone the behaviour of the pound in relation to commodities is perhaps the strongest single factor in world conditions, even allowing for the force of monetary and political disturbances arising from other parts of the world.”

Na vervolgens een kort overzicht te hebben gegeven van den gang van zaken in de z.g. sterling groep en na gewezen te hebben op het beloop van den door The Economist samengestelden index van de bedrijvigheid in Engeland, besluit de schr. zijne beschouwing met de volgende woorden:

„If this index is to be relied upon, recovery set in shortly after our departure from gold and has continued ever since. The probability is that the mere departure from gold gave a stimulus to enlarged business activity which was strengthened by the introduction of import duties, and that the momentum thus provided, and not entirely extinguished by a restrictive monetary policy in the winter of 1931-2, was translated into a steady movement with the inauguration and determined pursuit of an expansive monetary policy. It is true that the expansive policy has been lacking in some respects, but evident that it has borne good fruit even in the limited form in which it has been put into effect. This, then, we can regard as at the heart of the recovery in Great Britain. The stimulus, moreover, has been conveyed to various countries attached to sterling, strengthening the effect of local movements working slowly towards revival. At the rate of progress so far recorded by the *Economist's* index, nearly two years must elapse before the level of business activity attained in 1929 is restored — the standard even of that relatively prosperous year can hardly be regarded as satisfactory. Nevertheless, freedom of monetary action makes the outlook far more hopeful than it would otherwise be.

The main point which emerges from this survey is that, since our departure from gold, recovery has been steady and has been shared in, one after another, by those countries which, having themselves at different times taken the same step, have participated in the benefits of a monetary policy unhampered by more or less fortuitous bonds. The general average of commodity prices in the sterling group as a whole is now roughly the same as in September 1931. This, taken by itself, is a disappointing result, since the average at that time was far too low and is still below the level which can be designated as healthy, having regard to debt obligations, internal and international, and budget requirements. Yet how much more satisfactory is even this record than that of the gold countries, where prices have fallen by ten to twenty per cent, intensifying their difficulties in many directions. There can be no doubt, in the result, that our departure from gold has paid us already a handsome dividend; that it has enabled us to follow a monetary policy well calculated to induce a steady revival of business; that in consequence it has facilitated recovery over a very large part of the world; and that its benefits must in course of time extend to every quarter of the globe.”

Nieuwe oriëntering in de handelspolitiek van België?

Dezer dagen verscheen het voorloopig rapport van de commissie Theunis over de oriëntering van de Belgische economische politiek. De inhoud van dit rapport is in bepaalde opzichten zeer belangwekkend.

In de eerste plaats wordt geconstateerd, dat de vrijhandelspolitiek voor België geen ongunstigen invloed heeft gehad, hetgeen blijkt uit de omstandigheid, dat de achteruitgang van den Belgischen internationalen handel geringer is geweest dan die van andere landen, terwijl de handelsbalans geen ongunstige wijziging heeft ondergaan. De invoer is ongeveer proportioneel met den uitvoer afgenomen. De commissie concludeert derhalve reeds direct, dat de vrijhandelspolitiek moet worden gehandhaafd, daar deze het best overeenkomt met de economische structuur van België.

Hoewel deze conclusie in haar algemeenheid niet onjuist is te achten, komt het ons echter voor, dat de ervoor aangevoerde argumenten en cijfers haar allerminst bevestigen. Immers, het Nederlandsche tarief van invoerrechten was en is nog steeds lager dan het Belgische en desondanks nam de Nederlandse internationale handel van 1929 op 1932 af met 54,6 pCt., de Belgische slechts met 53,9 pCt., terwijl de daling voor het sterk protectionistische Frankrijk

54,2 pCt. bedroeg, dat is dus slechts 0,3 pCt. meer dan voor België.

De commissie acht het intusschen, ter afweer van abnormale concurrentie en tot het ondervangen van de nadeelen, ontstaan uit de moeilijkheden in het internationale betalingsverkeer, gewenscht krachtige maatregelen te nemen. Deze maatregelen moeten worden gericht tegen aantasting van de binnenlandsche markt en van de exportmogelijkheden.

Het eerste dient te geschieden door invoerbepalingen (gericht tegen dumping), voorkeur van overheidswege aan Belgische producten met vrijwel gelijken prijs en kwaliteit als buitenlandsche en door het handhaven van lage kostprijzen.

Het tweede moet volgens de commissie worden bereikt door herziening van de handelsverdragen en door „monnayage des importations” (de aanwending van de verplichtingen uit invoer van goederen ter verkrijging van betaling voor den uitvoer).

Ten aanzien van de herziening van de handelsverdragen merkt de commissie op, dat men niet moet overgaan tot het sluiten van een tolverbond, daar dit te groote economische en politieke bezwaren zou medebrengen. De motiveering hiervan is erg kort en kan niet voldoende worden geacht, inzonderheid voor zoover het betreft een tolunie tusschen landen van ongeveer gelijke economische beteekenis.

De commissie stelt daar tegenover, dat het gewenscht is het systeem van Ouchy (voorwaardelijke meestbegunstiging) in toepassing te brengen. Daar dit echter met de, hoewel dikwijls tot bezwaren aanleiding gevende, onvoorwaardelijke meestbegunstigingsverdragen niet is te vereenigen, moet een formule worden gevonden, welke het naast elkaar bestaan van onvoorwaardelijke en voorwaardelijke meestbegunstigingsverdragen mogelijk maakt.

De „monnayage des importations” beoogt hetzelfde als de Nederlandsche clearingwet. Deze kan echter practisch slechts effect hebben tegenover landen ten opzichte waarvan België een passieve handelsbalans heeft. De commissie stelt hiertoe voor een stelsel van discrimineerende invoervergunningen, teneinde, zonder al te groote belemmeringen aan den binnenlandschen handel te veroorzaken, het buitenland te dwingen de maatregelen, welke de betaling van invoer uit België bemoeilijken, terug te nemen.

Résumeerende komt dit rapport derhalve neer op het voorstellen van een versterkte actieve handelspolitiek, welke reeds in België toepassing vond (nl. in den vorm van een dubbel tarief van invoerrechten en van een contingentieeringswet). Voor zoover dat uit het rapport is te beoordeelen stelt men zich die versterkte actieve handelspolitiek voor in den vorm van invoerreglementeering, eer dan in den vorm van verhoogde invoerrechten.

Statistiek betreffende de zichtbare suikervoorraden.

De Zichtbare Voorraden bedragen volgens de laatste mededeelingen van Czarnikow (in tons):

	1933	1932	1931
Duitschland 1/10	224.000	633.000	629.000
Tsjecho-Slowakije 1/10	101.000	145.000	232.000
Frankrijk 1/10	130.000	142.000	235.000
Nederland 1/10	109.000	115.000	150.000
België 1/10	44.000	43.000	72.000
Hongarije 1/10	30.000	22.000	20.000
Polen 1/10	141.000	147.000	226.000
U.K. 1/10 Geimp. Suiker ..	229.000	154.000	135.000
„ 1/10 Binnenl. „ ..	14.000	—	1.000
Europa.....	1.022.000	1.401.000	1.700.000
Ver. Staten alle havens 1/10	348.000	440.000	459.000
Cubaansche havens 1/10 ..	619.000	806.000	1.092.000
Cuba binnenland 1/10	1.415.000	1.385.000	1.460.000
Java 1/10	3.019.000	3.123.000	2.311.000
Totaal.....	6.423.000	7.155.000	7.022.000
Waarvan geblokkeerd	1.890.000	3.657.000	2.204.000

MAANDCIJFERS.

PRODUCTIE DER STEENKOLEN-, BRUINKOLEN- EN ZOUTMIJNEN.

(Gegevens verstrekt door den Hoofdingenieur der mijnen.)

I. Gezamenlijke Steenkolenmijnen.

	Aug. 1933	Jan./Aug. 1933	Jan./Aug. 1932
Prod. Steenkolen in tonnen ..	1.070.678	8.409.369	8.310.193
Aantal normale werkdagen ..	25 ¹⁾	203	194

II. Bruinkolenmijn „Carisborg”.

	8.587 ²⁾	82.331	93.338
Netto-productie in tonnen..			
Aantal normale werkdagen	11	165	201

III. Zoutmijnen. (Kon. Ned. Zoutindustrie te Boekelo.)³⁾

Aantal arbeiders.	Gezamenl. Steenkolenmijnen	Bruinkolenmijn „Carisborg”	Zoutmijnen
1 Sept. 1933	{10.846 ⁴⁾ 23.075 ⁶⁾ }	74	—
1 Sept. 1932	{11.111 ⁴⁾ 24.549 ⁶⁾ }	85	208

Aantal arbeiders.	Gezamenl. Steenkolenmijnen	Bruinkolenmijn „Carisborg”	Zoutmijnen
1 Sept. 1933	{10.846 ⁴⁾ 23.075 ⁶⁾ }	74	—
1 Sept. 1932	{11.111 ⁴⁾ 24.549 ⁶⁾ }	85	208

¹⁾ Staatsmijnen Emma, Hendrik, Maurits; ²⁾ Domaniële mijn; ³⁾ Staatsmijn Wilhelmina; ⁴⁾ Oranje-Nassaumijnen, Willem-Sophia en Julia; ⁵⁾ 20 Laura. ⁶⁾ 16.547 ton ruwe kool, 2.040 ton bruinkoolbriketten. ⁷⁾ In verband met concurrentie-moeilijkheden mogen de productiecijfers niet meer worden gepubliceerd. ⁸⁾ Bovengronds. ⁹⁾ Incl. 2.060 arbeiders in de nevenbedrijven. ¹⁰⁾ Ondergronds. ¹¹⁾ Incl. 2.071 arbeiders in de nevenbedrijven.

EMISSIES IN OCTOBER 1933.

Staatsleeningen f 199.000.000,— zijnde:

Nederland

Kon. der Nederlanden

f 200.000.000 4 % obl.

à 99½ % f 199.000.000

Prov. en Gemeentelijke Leeningen¹⁾ „ 3.822.125,— zijnde:

Nederland

Gem. Arnhem f 2.000.000

4 % obl. à 97 % f 1.940.000

Gem. Den Helder f 200.000

4½ % obl. à 100 % .. „ 200.000

Idem f 500.000 4½ %

obl. à 99½ % „ 497.500

Gem. Voorburg f 1.215.000

4 % obl. à 97½ % .. „ 1.184.625

Kerkelijke Leeningen „ 75.000,—

Nederland f 75.000

Totaal.... f 202.897.125,—

¹⁾ Bovendien Gem. Haarlem f 5.086.000 4 % obl. à 98½ % voor conversie.

De Kerkelijke Leeningen zijn als volgt samengesteld:

Ver. v. voorber. Lager en	Rente-voet	Emissie-koers
M.U.L.O. op Gereformeerden Grondslag,	Guldens	pCt.
Amsterdam-Noord	25.000	5 100
Geref. Kerk van 's-Gravenhage-Oost	50.000	4½ 100

Emissies in 1933.

	Obligatiën	Aandeelen	Totaal
Januari .. f 111.190.325,—	—	—	f 111.190.325,—
Februari .. „ 12.250.625,—	—	—	„ 12.250.625,—
Maart .. „ 1.414.500,—	—	—	„ 1.414.500,—
April .. „ 11.291.500,—	f 500.000,—	—	„ 11.791.500,—
Mei .. „ 50.000,—	„ 238.000,—	—	„ 288.000,—
Juni .. „ —	„ 787.500,—	—	„ 787.500,—
Juli .. „ —	—	—	—
Augustus .. „ 222.000,—	—	—	„ 222.000,—
September .. „ 7.020.625,—	—	—	„ 7.020.625,—
October .. „ 202.897.125,—	—	—	„ 202.897.125,—
	f 346.336.700,—	f 1.525.500,—	f 347.862.200,—

OVERZICHT VAN DE INDISCHE MIDDELEN.
(In Gulden).

Omschrijving	Mei 1933	1e vijf mnd. 1933	1e vijf mnd. 1932
Belastingen.			
Pachten	6	22	42
Invoerr. incl. Landsgoed.	3.814	19.467	19.151
Uitvoerr. incl. Landsgoed.	211	947	1.391
Accijns op gedistilleerd	47	228	459
„ „ bier			
„ „ petroleum			
„ „ lucifers			
„ „ tabak	485	3.874	35
Andere ontv. I. U. en A.	18	80	81
Statistiekrecht	208	846	1.064
Personeele belasting	309	1.334	1.750
Inkomstenbel. en Crisish.	2.804	12.042	16.892
Vennootschapsbelasting	2.385	6.213	3.442
Vermogensbelasting	141	721	—
Verponding	1.314	4.628	4.140
Recht van openb. verkoop.	58	968	1.434
Zegelrecht	614	3.282	3.420
Overschr. van vaste goed.	156	699	963
Recht v. succ. en overgang	24	177	245
Vergunning speeltafels	5	39	46
Slachtbelastingen	443	2.180	2.389
Bijzondere bel. buitengew.	6	34	41
Hoofdgeld	2	10	21
Landelijke inkomsten	1.765	6.353	6.567
Belasting op loterijen	251	604	306
Motorbelasting i.d. B. Gew.	30	223	1
Opgeheven belastingen	—	—	57
Motorvoertuigenbel.	—	—	—
Java en Madoera	235	325	—
Totaal	18.213	78.570	79.453
Monopolies.			
Opium excl. opiumfabriek	1.056	5.351	7.771
Pandhuizen	1.252	5.751	8.014
Zout	1.535	6.462	5.926
Totaal	3.843	17.564	21.711
Producten.			
Kina en Thee	53	137	105
Landscaoutchoucbedrijf	136	481	547
Boschwezen	639	2.700	3.375
Goud en zilver	—	—	—
Banka-tin	1.199	5.463	4.943
Steenkolen	570	2.142	2.824
Totaal	2.597	10.923	11.794
Bedrijven.			
Havenwezen	578	4.960	5.897
Baggerdienst	215	940	1.420
Waterkracht en Electricit.	226	1.145	1.204
Landsdrukkerij	80	396	524
Post-, Telegr.- en Teldienst	1.933	9.914	11.059
Spoor- en Tramwegen	2.854	13.922	18.164
Totaal	5.886	31.277	38.268
Diverse middelen.			
Winsttaandeel „Billiton“	—	—	—
Winsttaandeel Jav. Bank	—	—	—
Afstand van grond	120	1.482	1.670
Mijnconcessies	36	203	273
Boeten en verbeurdverkl.	63	539	451
Leges en salarissen	23	168	192
Heff. t.z.v. gesl. werkover.	10	39	60
Opbrengst d. Weeskamers	75	316	362
Kadaster	22	124	148
Ontv. Gevangeniswezen	281	1.290	1.191
Afkoop heerdienst. B.G.	196	598	1.543
Schoolgelden	439	2.163	2.426
Ontv. ziekeninricht. enz.	66	308	369
IJK van maten en gew.	51	223	226
Verk. en verb. van huizen	174	855	835
Ontv. waterleidingen	27	163	199
Bakengelden	209	1.019	996
Loodsgelden	239	1.152	1.180
Allerlei	94	513	998
Totaal	2.125	10.975	13.119
Recapitulatie.			
Totaal belastingen	18.213	78.570	79.453
„ monopolies	3.843	17.564	21.711
„ producten	2.597	10.923	11.794
„ bedrijven	5.886	31.277	38.268
„ diverse middelen	2.125	10.975	13.119
Totaal generaal	32.664	149.309	164.345

STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN.

BANKDISCONTO'S.

	Disc. Wissels. 24 19 Sept. '33	Lissabon	6 13 Mrt. '33
Ned. Bk.	Bel. Binn. Eff. 3 19 Sept. '33	London	2 30 Juni '32
	Vrsch. in R.C. 3 19 Sept. '33	Madrid	6 26 Oct. '32
Athene	7 14 Oct. '33	N.-York F.R.B.	2 19 Oct. '33
Batavia	4 16 Aug. '33	Oslo	3 1/2 22 Mei '33
Belgrado	7 20 Juli '31	Parijs	2 1/2 9 Oct. '31
Berlijn	4 22 Sept. '32	Praag	3 1/2 25 Jan. '33
Boekarest	6 5 Apr. '33	Pretoria	3 1/2 15 Mei '33
Brussel	3 1/2 13 Jan. '32	Rome	3 1/2 4 Sept. '33
Budapest	4 17 Oct. '32	Stockholm	3 1 Juni '33
Calcutta	3 1/2 16 Feb. '33	Tokio	3.65 2 Juli '33
Dantzig	3 6 Mei '33	Weenen	5 23 Mrt. '33
Helsingfors	5 4 Sept. '33	Warschau	5 26 Oct. '33
Kopenhagen	3 1 Juni '33	Zwits. Nat. Bk.	2 22 Jan. '31

OPEN MARKT.

	1933				1932	1931	1914
	11 Nov.	6/11 Nov.	30 Oct./4 Nov.	23/28 Oct.	7/12 Nov.	9/14 Nov.	20/24 Juli
Amsterdam Partic. disc.	3/8	3/8	3/8-1/2	3/8-1/2	1/4-1/2	1 1/8-2	3 1/8-3 1/16
Prolong.	1	1	1	1	1	1 1/2-2	2 1/4-3 1/4
London Daggeld	1/2-1	1/2-1	1/2-1	1/2-1	1/4-1	4 1/4-5 1/2	1 3/4-2
Partic. disc.	1 1/16-1/8	1 1/16-1 1/8	7/8-1	1 1/16-1 1/16	1 1/16-1 1/16	5 5/8-7 1/8	4 1/4-3 1/4
Berlijn Daggeld	4 1/8-5 1/8	4 1/8-5 1/2	4 1/2-6	4 1/4-5 1/8	4-5 1/4	8-9 1/4	—
Maandgeld	4 1/2-6	4 1/2-6	4 1/2-6	4 1/2-6	4 1/2-5 1/2	8-11	—
Part. disc.	3 7/8	3 7/8	3 7/8	3 7/8	3 7/8	8	2 1/8-1 1/2
Warenw.	4-1/2	4-1/2	4-1/2	4-1/2	4-1/4	8 1/2	—
New York Daggeld	3/4	3/4	3/4	3/4	1-1/4	2 1/2-3 1/4	1 3/4-2 1/2
Partic. disc.	5/8	1/2-5/8	1/2	1/2	1/8	3 1/4-4	—

1) Koers van 10 Nov. en daaraan voorafgaande weken t/m. Vrijdag.

WISSELKOERSEN.
KOERSEN IN NEDERLAND.

Data	New York *)	London *)	Berlijn *)	Parijs *)	Brussel *)	Batavia 1)
7 Nov. 1933	1.59 1/2	7.82 1/2	59.08	9.70 1/2	34.59	100 1/2
8 „ 1933	1.58 1/2	7.80 1/2	59.06	9.70 1/2	34.58	100 1/2
9 „ 1933	1.56 1/8	7.84	59.00	9.70 1/2	34.57 1/2	100 1/2
10 „ 1933	1.53 3/8	7.92 1/2	59.12 1/2	9.70 1/2	34.60	100 1/2
11 „ 1933	1.56 3/8	7.89 1/2	59.15	9.70	34.59	100
13 „ 1933	1.54 1/8	7.93 1/2	59.16	9.70 5/8	34.59	100 1/2
Laagste d.w.1)	1.52 1/2	7.76	58.97 1/2	9.69 1/2	34.52 1/2	99 1/2
Hoogste d.w.1)	1.61	7.95	59.20	9.70 3/4	34.62 1/2	100 1/2
Muntpariteit	2.4878	12.1070	59.263	9.747	34.592	100

Data	Zwitserland *)	Weenen *)	Praag 1)	Boekarest 1)	Milaan **)	Madrid **)
7 Nov. 1933	48.04 1/2	—	7.36 1/2	1.49	13.06	20.72 1/2
8 „ 1933	48.04	—	7.36 1/2	1.49	13.06	20.74
9 „ 1933	48.02 1/2	—	7.37	1.49	13.05 1/2	20.72
10 „ 1933	48.03	—	7.37	1.49	13.04 1/2	20.60
11 „ 1933	48.02	—	7.37	1.49	—	—
13 „ 1933	48.03	—	7.37	1.48 1/2	13.03 1/2	20.50
Laagste d.w.1)	47.97 1/2	27.75	7.32 1/2	1.45	12.97 1/2	20.32 1/2
Hoogste d.w.1)	48.10	28.00	7.40	1.52 1/2	13.10	20.85
Muntpariteit	48.12 1/2	35.007	7.371	1.488	13.094	20.82

Data	Stockholm *)	Kopenhagen *)	Oslo *)	Helsingfors 1)	Buenos-Aires 1)	Montreal 1)
7 Nov. 1933	40.50	35.05	39.45	3.45	63	1.60
8 „ 1933	40.30	34.90	39.30	3.45	64	1.58
9 „ 1933	40.55	35.10	39.50	3.47 1/2	63	1.58
10 „ 1933	40.90	35.45	39.85	3.50	63	1.55
11 „ 1933	40.80	35.30	39.70	3.50	64	1.57 1/2
13 „ 1933	40.95	35.45	39.90	3.50	64	1.54
Laagste d.w.1)	39.95	34.60	38.95	3.40	63	1.52 1/2
Hoogste d.w.1)	41.20	35.75	40.15	3.55	64	1.62 1/2
Muntpariteit	66.671	66.671	66.671	6.266	95 1/2	2.4878

*) Notering te Amsterdam. **) Not. te Rotterdam. 1) Part. opgave. In 't 1ste of 2de No. van iedere maand komt een overzicht voor van een aantal niet wekelijks opgenomen wisselkoersen.

KOERSEN TE NEW YORK. (Cable).

Data	London (\$ per £)	Parijs (\$ p. 100 fr.)	Berlijn (\$ p. 100 Mk.)	Amsterdam (\$ p. 100 gld.)
7 Nov. 1933	—	—	—	—
8 „ 1933	4,97 3/4	6,16	37,60	63,65
9 „ 1933	5,12	6,31 1/2	38,52	65,13
10 „ 1933	5,10 3/4	6,27	38,30	64,65
11 „ 1933	5,09	6,26	38,20	64,65
13 „ 1933	5,16	6,31	38,50	65,05
14 Nov. 1932	3,33 3/16	3,91 15/16	23,77 1/2	40,14 1/2
Muntpariteit	4,86	3,90 3/8	23,81 1/2	40 1/16

KOERSEN TE LONDEN.

Plaatsen en Landen	Noteerings-eenheden	28 Oct. 1933	4 Nov. 1933	6/11 Nov. 1933 Laagste	11 Nov. 1933 Hoogste
Alexandrië..	Piast. p. £	97 1/2	97 1/2	97 1/2	97 1/2
Athene	Dr. p. £	560	560	540	585
Bangkok...	Sh. p. tical	1/10 1/8	1/10 1/8	1/10 1/8	1/10 1/8
Budapest ...	Pen. p. £	18 1/2	18	17	19
Buenos Aires	d. p. \$	43 3/4	44 1/4	43 1/4	44 3/4
Calcutta ...	Sh. p. rup.	1/6	1/6 1/32	1/5 7/8	1/6 1/10
Constantin..	Piast. p. £	660	650	650	660
Hongkong ...	Sh. p. \$	1 5 1/10	1 5 1/4	1 5	1 5 1/4
Kobe	Sh. p. yen	1/2 15/16	1/2 7/16	1/2 1/8	1 2 1/2
Lissabon ...	Escu. p. £	105	103 1/8	103	106 1/2
Mexico	\$ per £	16 1/2	17.25	16.50	18.75
Montevideo ..	d. per £	36	36 1/2	35 1/2	37
Montreal ...	\$ per £	4.79 1/2	4.86 1/4	4.87	5.15 1/2
Rio d. Janeiro	d. per Mil.	4 3/8	4 3/8	3 7/8	4 1/2
Shanghai ...	Sh. p. tael	1 3 3/8	1 3 3/16	1 3 1/4	1 4
Singapore ...	id. p. \$	2/4 3/32	2/4 3/32	2/4	2/4 3/10
Valparaiso 1)	\$ per £	—	—	—	—
Warschau ...	Zl. p. £	28 1/4	27 1/8	27 1/4	28 1/8

ZILVERPRIJS		GOUDPRIJS 2)	
Londen 1) (N.York 2)		Londen	
7 Nov. 1933..	18 1/2	7 Nov. 1933....	129 11 1/2
8 " 1933..	18 1/4	8 " 1933....	131 10
9 " 1933..	18 7/10	9 " 1933....	130 10
10 " 1933..	18 7/16	10 " 1933....	129 8
11 " 1933..	18 1/8	11 " 1933....	130 11 1/2
13 " 1933..	18 1/8	13 " 1933....	129 1 1/2
14 Nov. 1932..	17 1/8	14 Nov. 1932....	123 2 1/2
27 Juli 1914..	24 15/16	27 Juli 1914....	84 10 1/2

1) in pence p. oz. stand. 2) Foreign silver in \$c. p. oz. fine. 3) in sh. p. oz. fine

STAND VAN 's RIJKS KAS

Vorderingen.	31 Oct. 1933	7 Nov. 1933
Saldo van 's Rijks Schatkist bij De Nederlandsche Bank.....	f 18.045.150,15	f 4.216.201,09
Saldo b. d. Bank voor Ned. Gemeenten Voorschotten op ultimo Sept. 1933 aan de gem. verst. op v. haar d. de Rijksadm. te heffen gem. ink. bel. en opc. op de Rijksink. bel.	" 133.534,20	" 66.898,86
Voorochotten op ultimo Sept. 1933 aan de gem. verst. op v. haar d. de Rijksadm. te heffen gem. ink. bel. en opc. op de Rijksink. bel.	" 1.555.539,18	" 1.555.539,18
Voorochotten op ultimo Sept. 1933 aan de gem. verst. op v. haar d. de Rijksadm. te heffen gem. ink. bel. en opc. op de Rijksink. bel.	" 2.372.691,25	" 2.372.691,25
Voorochotten aan Ned.-indië.....	" 212.831.975,28	" 228.015.461,85
Id. aan Suriname.....	" 12.685.164,45	" 12.794.847,94
Id. aan Curaçao.....	" 5.415.191,56	" 5.417.631,56
Kasvord. weg. credietverst. a/h. buitenl. Saldo der postrek. v. Rijkscomptabelen Vord. op andere Staatsbedrijven 1).....	" 97.108.652,18 " 35.979.977,28 " 9.355.120,17	" 96.192.948,45 " 39.734.943,82 " 9.197.459,76
Verstr. t. laste der Rijksbegr. kasgeleeningen aan gemeenten (saldo) ..	" 45.027.570,34	" 45.057.570,34
Verplichtingen.	31 Oct. 1933	7 Nov. 1933
Schatkistbiljetten in omloop.....	f 333.556.000,—	f 313.779.000,—
Schatkistpromessen in omloop.....	" 190.020.000,—	" 145.630.000,—
Zilverbons in omloop.....	" 1.427.501,—	" 1.423.476,—
Schuld op ultimo Sept. 1933 aan de gem. weg. a. h. uit te keeren hoofds. d. pers. bel., aand. i. d. hoofds. d. grondb. e. d. gem. fonds. als. opc. op die bel. en op de verm. bel.	" 12.959.045,41	" 14.834.173,95
Schuld aan het Alg. Burg. Pensioenf. 1) id. aan het Staatsbedrijf d. P., T. en T. 1) id. aan andere Staatsbedrijven 1) id. aan diverse instellingen 1)	" 102.830. 63,85 " 20.300,70 " 117.972.833,01	" 108.257.395,62 " 35.300,70 " 17.874.394,47

NEDERLANDSCH-INDISCHE VLOTTENDE SCHULD.

Vorderingen:	7 Nov. 1933	15 Nov. 1933
Saldo Javasche Bank.....	f 477.000,—	—
Betaalmiddelen in 's Lands kas.	—	—
waaronder Muntbiljetten.....	—	—
Verplichtingen:	7 Nov. 1933	15 Nov. 1933
Voorochot 's Rijks kase a. Rijksinstell.	" 227.771.000,—	f 229.303.000,—
Schatkistpromessen.....	" 1.000.000,—	" 1.000.000,—
Schatkistbiljetten.....	" 20.365.000,—	" 20.365.000,—
Muntbiljetten in omloop.....	" 1.142.000,—	" 1.141.000,—
Schuld aan het Ned.-Ind. Muntfonds.	" 1.638.000,—	" 1.436.000,—
Idem aan de Ned.-Ind. Postspaarbank.	" 1.552.000,—	" 1.769.000,—
Voorochot van de Javasche Bank.....	—	" 449.000,—

SURINAAMSCH-INDISCHE BANK.

Voornaamste posten in duizenden guldens.

Data	Metaal	Circulatie	Andere opeischb. schulden	Discont.	Div. rekeningen 1)
21 Nov. 1933..	704	1.144	585	713	2.342
14 " 1933..	706	1.169	592	713	2.327
7 " 1933..	706	1.236	564	713	2.347
30 Sept. 1933..	706	1.332	407	718	2.362
23 " 1933..	708	1.025	427	716	2.311
5 Juli 1914..	645	1.100	560	735	396

1) Sluftp. der activa.

NEDERLANDSCHE BANK.

Verkorte Balans op 13 November 1933.

Activa.		
Binnenl. Wis- sels, Prom., enz. in disc.	Hfdbk. f	26.826.334,92
	Bijbnk. "	582.067,72
	Ag.sch. "	4.211.528,44
Papier o. h. Buitenl. in disconto		f 31.619.931,08
Idem eigen portef.	f	1.572.500,—
Af: Verkocht maar voor de bk. nog niet afgel.		" 1.572.500,—
Beleeningen		
incl. vrsch.	Hfdbk. f	98.453.133,44 1)
in rek.-crt.	Bijbnk. "	3.968.375,53
op onderp.	Ag.sch. "	39.887.013,93
	f	142.308.522,90
Op Effecten	f	141.071.612,54 1)
Op Goederen en Spec.	"	1.236.910,36
Voorochotten a. h. Rijk		" 142.308.522,90 1)
Munt, Goud	f	111.860.830,—
Muntmat., Goud ..	"	794.887.134,43
	f	906.747.964,43
Munt, Zilver, enz. "	"	26.691.644,69
Muntmat., Zilver.. "	"	933.439.609,12 2)
Belegging 1/6 kapitaal, reserves en pensioenfonds		" 21.515.422,32
Gebouwen en Meub. der Bank.....		" 5.000.000,—
Diverse rekeningen		" 10.369.556,49
Staatd. Nederl. (Wet v. 27/5/32, S. No. 221) ..		" 18.331.195,17
	f	1.164.156.737,08

Passiva.

Kapitaal	f	20.000.000,—
Reservefonds	"	3.749.272,82
Bijzondere reserve	"	5.000.000,—
Pensioenfonds	"	8.809.549,68
Bankbiljetten in omloop.....	"	902.393.515,—
Bankassigatiën in omloop	"	67.682,68
Rek.-Cour. { Het Rijk f	9.936.669,38	
saldo's: { Anderen "	212.174.336,63	" 222.111.006,01
Diverse rekeningen	"	2.025.710,89
	f	1.164.156.737,08

Beschikbaar metaalsaldo f 484.129.731,21
Minder bedrag aan bankbiljetten in omloop dan waartoe de Bank gerechtigd is .. 1.210.324.327,—

1) Waarvan aan Nederlandsch-Indië (Wet van 15 Maart 1933, Staatsblad No. 99) f 76.424.425,—
2) Waarvan in het buitenland " 3.123.745,47

Voornaamste posten in duizenden guldens.

Data	Goud		Circulatie	Andere opeischb. schulden	Beschikb. Metaal-saldo	Dek-kings-perc.
	Munt	Muntmat.				
13 Nov. '33	111861	794.887	902.394	222.179	484.130	83
6 " '33	111860	784.357	919.180	193.044	477.861	83
25 Juli '14	65.703	96.410	310.437	6.198	43.521	54
Data	Totaal bedrag disconto's	Schatkist-promessen rechtstreeks	Beleeningen	Papier op het buitenl.	Diverse rekeningen 1)	
13 Nov. 1933	31.620	—	142.309	1.573	10.370	
6 " 1933	29.293	—	143.396	1.573	10.485	
25 Juli 1914	67.947	—	61.686	20.188	509	

1) Onder de activa.

JAVASCHE BANK.

Data	Goud	Zilver	Circulatie	Andere opeischb. schulden	Beschikb. metaal-saldo
11 Nov. '33 2)	138.340		190.880	19.870	54.040
4 " '33 2)	139.290		189.350	22.640	54.494
14 Oct. 1933	97.928	38.402	192.586	20.652	51.035
7 " 1933	97.929	38.708	193.091	20.885	51.047
25 Juli 1914	22.057	31.907	110.172	12.634	4.842
Data	Wissels. buiten N.-Ind. betaalb.	Dis-conto's	Beleeningen	Diverse rekeningen 1)	Dek-kings-percentage
11 Nov. '33 2)	350	73.560	11.430	66	
4 " '33 2)	360	73.970	11.280	66	
14 Oct. 1933	281	9.291	56.104	14.304	64
7 " 1933	279	9.266	54.456	13.306	64
25 Juli 1914	6.395	7.259	75.541	2.228	44

1) Sluftp. activa. 2) Cijfers telegrafisch ontvangen.

BANK VAN ENGELAND.

Data	Metaal	Bankbilj. in circulatie	Bankbilj. in Banking Departm.	Other Securities Disc. and Advances	Securities
8 Nov. 1933	191.813	373.335	77.203	8.466	14.611
1 „ 1933	191.758	372.197	78.250	8.648	14.371
22 Juli 1914	40.164		29.317		33.633

Data	Gov. Sec.	Public Depos.	Other Deposits		Reserve	Dek-kings-perc. 1)
			Bankers	Other Accounts		
8 Nov. '33	72.788	25.244	91.295	40.075	78.478	50,1
1 „ '33	77.021	7.541	110.644	43.707	79.860	49,1
22 Juli '14	11.005	14.736		42.185	29.297	52

1) Verhouding tusschen Reserve en Deposits.

BANK VAN FRANKRIJK.

Data	Goud	Zilver	Te goed in het buitenl.	Wis-sels	Waarv. op het buitenl.	Belee-ningen	Renteloos voorschot v. d. Staat
27 Oct. '33	81.032	784	1.285	4.861	1.302	2.781	3.200
20 „ '33	81.786	808	1.286	4.261	1.331	2.802	3.200
23 Juli '14	4.104	640	—	1.541	8	769	—

Data	Bons v. d. zelfst. amort. k.	Diver-sen ¹⁾	Circulatie	Rekg. Courant		
				Staat	Zelfst. amort.k.	Parti-culieren
27 Oct. '33	6.238	2.296	81.099	1.741	2.286	17.301
20 „ '33	6.375	2.351	80.939	1.741	2.253	17.715
23 Juli '14	—	—	5.912	401	—	943

1) Sluitpost activa.

DUITSCHER RIJKBANK.

Data	Goud	Daarvan als goud-tent. circ. banken ¹⁾	Devezen als goud-dekking geldende	Andero wissels en cheques	Belee-ningen
7 Nov. 1933	396,5	53,9	18,6	3.076,7	75,7
31 Oct. 1933	396,0	53,9	18,0	3.146,9	143,0
30 Juli 1914	1.356,9	—	—	750,9	50,2

Data	Effec-ten	Diverse Activa ²⁾	Circu-latie	Rekg.-Crt.	Diverse Passiva
7 Nov. 1933	318,8	552,2	3.433,7	389,2	222,5
31 Oct. 1933	319,1	614,0	3.571,4	416,4	226,7
30 Juli 1914	330,8	200,4	1.890,9	944,-	40,0

1) Onbelast. 2) W.o. Rentenbankscheine 7 Nov., 31 Oct. 1933, resp. 30, 16 mill.

NATIONALE BANK VAN BELGIË.

Data 1933	Goud		Binnen- en buitenlandsche wissels	Beleeningen op Belgische Staatsfondsen	Voorschot aan den Staat	Overheids-fondsen	Circulatie	Rekg. Crt.	
	Munt en metaal	Munt en diversen						Schatkist	Partic.
8 Nov.	2.715	66	769	65	355	40	3.449	185	367
2 „	2.713	67	759	65	355	40	3.472	190	327

FEDERAL RESERVE BANKS.

Data	Goudvoorraad		„Other cash“ ²⁾	Wissels	
	Totaal bedrag	Dekking F. R. Notes		In her-disc. v. d. member banks	In de open markt gekocht
18 Oct. '33	3.592,1	2.714,2	229,2	112,8	6,6
11 „ '33	3.590,2	2.699,2	215,2	119,3	6,9

Data	Belegd in U. S. Gov. Sec.	F. R. Notes in circula-tie	Totaal Depo-sito's	Gestort Kapitaal	Goud-Dek-kings-perc. 1)	Algem. Dek-kings-perc. 2)
18 Oct. '33	2.375,3	2.993,9	2.839,2	145,5	61,5	65,5
11 „ '33	2.344,1	3.008,4	2.785,1	145,6	61,9	65,7

1) Verhouding totalen goudvoorraad tegenover opschbare schulden: F. R. Notes en netto deposito. 2) Verhouding totalen voorraad muntmateriaal en wettig betaalmiddel tegenover idem.
3) „Other Cash“ does not include Federal Reserve Notes or a Bank's own Federal Reserve bank notes.

PARTICULIERE BANKEN AANGESLOTEN BIJ HET FED. RES. STELSEL.

Data	Aantal banken	Dis-conto's en beleen.	Beleg-gingen	Reserve bij de F. R. banks	Totaal depo-sito's	Waarvan time deposits
11 Oct. '33	23	8.570	7.966	1.894	15.867	4.477
4 „ '33	20	8.565	7.983	1.844	15.797	4.486

De posten van De Ned. Bank, de Javasche Bank en de Bank of Eng-land zijn in duizenden, alle overige posten in miljoenen van de be-treffende valuta.

GOEDERENHANDEL.

GRANEN.

14 November 1933.

De fluctuaties van den dollarkoers hebben in de afge-loopen week de zaken in Noord-Amerikaansche tarwe bemoeilijkt. Vooral bij stijgende markten waren koopers terughoudend, later kwam er iets meer vraag bij een gemakkelijker stemming. De daling van den dollarkoers had een verhooging aan de termijnmarkt te Chicago tengevolge. Winnipeg volgde. De koers voor den Canadeeschen Dollar is nu hooger dan die der Ver. Staten. Chicago en Winni-peg waren op 11 Nov. gesloten, gisteren trad te Chicago weder eene verbetering in. Het slot te Chicago was 5½ dol-larcents per 60 lbs. hooger, te Winnipeg 1½ dollarcenten hooger dan een week geleden. Volgens het laatste regeerings-rapport wordt de tarwe-opbrengst in Canada geschat op 271.820.000 bushels tegen 282.771.000 in het vorige offi-cieele rapport. In het vorige jaar bedroeg de laatste schat-ting 428.514.000 bushels. De particuliere berichten spraken den laatsten tijd reeds van lagere dan de vroegere schat-tingen. De termijnmarkten in Argentinië daalden om-streeks het midden der week, het slot te Buenos Aires was 18 centavos per 100 KG. lager, te Rosario 40 centavos lager dan een week geleden. In Europa zijn in de afge-loopen week flinke hoeveelheden tarwe gekocht in Euro-peesche uitvoerlanden. Geregeld vonden zaken plaats in Duitse tarwe volgens monster, in Hongaarsche en Rus-sische tarwe. Eenige verbetering der markt was te be-spreken van betere vraag voor het Verre Oosten, waar voor Argentijnsche en Australische tarwe belangstelling bestaat. Vooral Australische tarwe zal door de voorgenomen ver-koopen van Amerika sterke concurrentie ondervinden, en is met tarwe van den nieuwen oogst tot matige prijzen aan de markt, ook in Europa. Van dat aanbod wordt nog wein-ig gebruik gemaakt. Vooruitzichten van den nieuwen tarwe-oogst in Australië zijn niet geheel gunstig.

De stemming aan de rogge-markt bleef onveranderd lusteloos met voortdurend dringend aanbod en weinig vraag. Duitse rogge wordt in de tweede hand zeer laag aangeboden onder de prijzen, welke door de eerste hand worden gevraagd. De eerste hand zegt betere prijzen te maken in Scandinavische landen. In België zijn rogge-koopers terughoudend, omdat voor den invoer permissies noodig zijn, waarvan men niet weet, of zij zullen worden verstrekt. In Nederland heeft de regering 80.000 ton Duit-sche rogge gekocht, en deze omstandigheid houdt koopers ervan terug inkoop te doen, vreezende, dat een druk op de prijzen zal ontstaan, wanneer die regeeringsaankopen op de markt zullen komen.

De sterk gestegen prijzen voor disponibele maïs, welke einde der voorafgaande week werden betaald, hebben geen stand kunnen houden, toen het aanbod vermeerderde, door-dat eenige partijen Platamaïs naar hier werden gebracht, welke oorspronkelijk voor andere havens bestemd waren geweest. Hoewel het aanbod daarvan niet groot was, was het voldoende om de prijzen voor dadelijk leverbare maïs verscheidene guldens per last naar omlaag te drukken. Ook stoomende partijen werden lager verkocht, toen de koersen aan de Argentijnsche termijnmarkten daalden. De termijn-markt voor maïs sloot te Buenos Aires 10 centavos per 100 KG. lager, te Rosario 5 centavos lager dan een week geleden. De droogte in Zuid-Afrika heeft het importeren van maïs noodig gemaakt, verschillende ladingen Plata-maïs werden verkocht naar Zuid-Afrikaansche havens.

SUIKER.

De stemming op de verschillende suikermarkten was gedurende de afgelopen week over het algemeen flauw. Berichten omtrent een nieuwe omwentelingspoging in Cuba veroorzaakten een kleine opleving, welke echter slechts van zeer korten duur bleek te zijn.

In Amerika, waar het wantrouwen in het welslagen van Roosevelts economische politiek stijgt, waren hoegenaamd geen koopers voor ruwruiker te vinden. Door het feit, dat houders, mede tengevolge van de schaarsche aan-voeren uit Cuba, zeer terughoudend zijn, kon de prijs van 1.30 d. c. & fr. voor Cubasuiker echter gehandhaafd blijven.

Nadat de New-Yorksche termijnmarkt aanvankelijk een enkel puntje kon aantrekken, veroorzaakten liquida-ties en hedge verkoopen een flauwe stemming. De slotno-teeringen luiden 7 à 8 punten lager dan het slot van de voorafgaande week als volgt: Dec. 1.24, Jan. 1.23, Mrt. 1.28 en Mei 1.33, terwijl Spot Centr. de geheele week op 3.30 d. c. zijn geweest.

De ontvangsten in de Atlantische havens der Ver. Staten bedroegen deze week 35.000 tons, de versmeltingen

	GRANEN EN ZADEN										TUINBOUWARTIKELEN						VLEESCH			
	TARWE Manitoba No. 2 loco Rotterdam Amsterdam per 100 K.G. 2)		ROGGE 74 K.G. Bahia Blanca loco R'dam/A'dam per 100 K.G. 3)		MAIS La Plata loco R'dam/A'dam per 2000 K.G.		GERST 64/65 K.G. La Plata loco Rotterdam per 2000 K.G. 4)		LIJNZAAD La Plata loco R'dam/A'dam per 1960 K.G.		WITTE KOOL 1e kwal. 1-5 pond per 100 KG. Broek op Langendijk		UIEN gewoon per 100 KG. Broek op Langendijk		BLOEM- KOOL 1e soort p. 100 st. Groot- broek 5)		RUND- VLEESCH (versch) Gem.v. 3kw. per 100 KG. Rotterdam		VARKENS- VLEESCH (versch) per 100 KG. Rotterdam	
	f.	%	f.	%	f.	%	f.	%	f.	%	f.	%	f.	%	f.	%	f.	%	f.	%
1925	17,20	100,0	13,07 ⁵	100,0	231,50	100,0	236,00	100,0	462,50	100,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1926	15,90	92,4	11,75	89,9	174,25	75,3	196,75	83,4	360,50	77,9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1927	14,75	85,8	12,47 ⁵	95,4	176,00	76,0	237,00	100,4	362,50	78,4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1928	13,47 ⁵	78,3	13,15	100,6	226,00	97,7	228,50	96,8	363,00	78,5	4,55	100,0	13,25	100,0	14,80	100,0	93,—	100,—	77,50	100,—
1929	12,25	71,2	10,87 ⁵	83,2	204,00	88,1	179,75	76,2	419,25	90,6	7,38	162,4	11,78	88,9	17,23	116,4	96,40	103,7	93,12 ⁵	120,2
1930	9,67 ⁵	56,3	6,22 ⁵	47,6	136,75	59,1	111,75	47,4	356,00	77,0	2,05	45,1	2,14	16,2	14,22	96,1	108,—	116,1	72,90	94,1
1931	5,55	32,3	4,55	34,8	84,50	36,5	107,25	45,4	187,00	40,4	3,06	67,3	1,94	14,6	7,54	50,9	88,—	94,6	48,—	61,9
1932	5,22 ⁵	30,4	4,62 ⁵	35,4	77,25	33,4	100,75	42,7	137,00	29,6	1,49	32,8	8,07	60,9	9,92	67,0	61,—	65,6	37,50	48,4
Jan. 1931	6,52 ⁵	37,9	4,—	30,6	84,50	36,5	86,25	36,5	207,50	44,9	3,40	74,8	1,92	14,5	—	—	96,—	103,2	56,—	72,3
Febr. "	5,77 ⁵	33,6	3,90	29,8	87,50	37,8	85,75	36,3	206,25	44,6	3,01	66,2	2,24	16,9	—	—	91,—	97,8	50,—	64,5
Maart "	5,62 ⁵	32,7	4,20	32,1	103,00	44,5	104,75	44,4	214,00	46,3	4,72	103,8	3,25	24,5	—	—	90,—	96,8	51,—	65,8
April "	5,90	34,3	4,42 ⁵	33,8	112,00	48,4	117,00	49,6	197,75	42,8	—	—	—	—	—	—	97,—	104,3	47,—	60,6
Mei "	6,15	35,8	4,97 ⁵	38,0	95,75	41,4	124,00	52,5	189,00	40,9	—	—	—	—	—	—	98,—	105,4	45,—	58,1
Juni "	5,75	33,4	5,05	38,6	86,75	37,5	116,50	49,4	191,50	41,4	—	—	—	—	—	—	101,—	108,6	41,—	52,9
Juli "	5,42 ⁵	31,5	4,70	35,9	84,25	36,4	115,75	49,0	211,00	45,6	—	—	—	—	—	—	95,—	102,2	49,—	63,2
Aug. "	4,97 ⁵	28,9	4,02 ⁵	30,8	74,50	32,2	119,50	50,6	185,50	40,1	—	—	—	—	—	—	94,—	101,1	54,—	69,7
Sept. "	4,77 ⁵	27,8	4,27 ⁵	32,7	68,00	29,4	97,00	41,1	164,25	35,5	—	—	—	—	12,21	82,5	84,—	90,3	50,—	64,5
Oct. "	5,—	29,1	4,47 ⁵	34,2	68,50	29,6	94,75	40,1	160,25	34,6	—	—	—	—	4,38	29,6	75,—	80,6	49,—	55,5
Nov. "	5,82 ⁵	33,9	5,47 ⁵	41,9	81,00	35,0	114,50	48,5	169,75	36,7	1,52	33,4	5,04	38,1	6,04	40,8	72,—	77,4	48,—	61,9
Dec. "	4,92 ⁵	28,6	4,95	37,9	69,25	29,9	111,25	47,1	145,75	31,5	1,47	32,3	5,39	40,7	—	—	70,—	75,3	43,—	56,8
Jan. 1932	5,05	29,4	5,07 ⁵	38,8	71,25	30,8	114,00	48,3	142,50	30,8	1,49	32,8	8,69	65,6	—	—	68,—	75,3	40,—	51,6
Febr. "	5,30	30,8	5,07 ⁵	38,8	74,00	32,0	108,50	46,0	142,25	30,8	1,28	28,2	8,98	67,8	—	—	70,—	73,1	34,—	43,9
Maart "	5,52 ⁵	32,1	5,80	44,4	86,75	37,5	118,00	50,0	143,25	31,0	1,68	36,9	12,26	92,6	—	—	67,—	72,0	32,—	41,3
April "	5,65	32,7	6,22 ⁵	47,6	88,75	38,3	124,50	52,8	135,25	29,2	—	—	—	—	—	—	63,—	67,7	28,—	36,1
Mei "	5,60	32,6	5,30	40,5	78,00	33,7	116,00	49,2	130,25	28,2	—	—	—	—	—	—	63,—	67,7	26,—	33,5
Juni "	5,22 ⁵	30,4	4,15	31,7	80,75	34,9	105,75	44,8	128,75	27,8	—	—	—	—	—	—	64,—	72,0	34,—	43,9
Juli "	4,90	28,5	4,—	30,6	78,75	34,0	100,25	42,5	129,75	28,1	—	—	—	—	—	—	67,—	68,8	35,50	45,8
Aug. "	5,20	30,2	4,07 ⁵	31,2	77,50	33,5	98,25	41,6	133,00	28,8	—	—	—	—	—	—	62,—	66,7	40,50	52,2
Sept. "	5,47 ⁵	31,8	4,20	32,1	78,50	33,9	88,50	37,5	150,75	32,6	—	—	—	—	9,78	66,1	55,—	59,1	42,50	54,8
Oct. "	5,25	30,5	3,92 ⁵	30,0	74,50	32,2	79,50	33,7	138,25	29,9	—	—	—	—	9,81	66,3	51,—	54,8	44,—	56,8
Nov. "	4,90	28,5	3,90	29,8	71,25	30,8	79,00	33,5	135,25	29,2	1,06	23,3	4,10	31,0	10,18	68,8	53,—	57,0	46,—	59,3
Dec. "	4,72 ⁵	27,5	3,80	29,1	66,25	28,6	75,25	31,9	135,00	29,2	0,84	18,5	3,99	30,1	—	—	53,—	57,0	46,—	59,3
Jan. 1933	4,95	28,8	3,75	28,7	73,00	31,5	75,25	31,9	136,50	29,5	0,67	14,7	3,38	25,5	—	—	50,50	54,3	44,75	57,7
Febr. "	4,77 ⁵	27,8	3,70	28,3	71,00	30,7	74,75	31,7	130,25	28,2	0,60	13,2	2,06	15,5	—	—	49,25	53,0	45,—	58,1
Maart "	5,05	29,4	3,82 ⁵	29,3	73,50	31,7	76,25	32,3	130,50	28,2	0,61	13,4	1,29	9,7	—	—	46,50	50,0	46,—	59,3
April "	5,15	29,9	3,75	28,7	72,75	31,4	71,25	30,3	129,50	28,0	—	—	—	—	—	—	49,50	53,2	48,25	62,3
Mei "	5,40	31,4	3,77 ⁵	28,9	70,50	30,5	73,25	31,0	146,75	31,7	—	—	—	—	—	—	52,25	56,2	49,—	63,2
Juni "	5,25	30,5	3,55	27,2	66,00	28,5	75,75	32,1	163,25	35,3	—	—	—	—	—	—	51,25	55,1	48,—	61,9
Juli "	5,82 ⁵	33,9	3,85	29,4	64,25	27,8	78,00	33,1	176,25	38,1	—	—	—	—	—	—	49,25	53,0	48,50	62,6
Aug. "	5,30	30,8	3,55	27,2	61,25	26,5	67,75	28,7	161,50	34,9	—	—	—	—	—	—	49,—	52,7	49,25	63,5
Sept. "	4,95	28,8	3,47 ⁵	26,6	61,00	26,3	65,25	27,6	159,00	34,4	—	—	—	—	9,28	62,7	50,25	54,0	54,—	69,7
Oct. "	4,40	25,6	3,—	22,9	60,25	26,0	63,50	27,0	141,25	30,5	—	—	—	—	4,30	29,1	56,25	60,5	54,25	70,0
6 Nov. "	4,50	26,2	2,85	21,8	70,50	30,5	59,00	25,0	145,50	31,5	1,25	27,5	2,17	16,4	—	—	60,— ⁶⁾	64,5	54,— ⁶⁾	69,7
13 "	4,50	26,2	2,85	21,8	69,00	29,8	59,00	25,0	146,00	31,6	1,25	27,5	2,32	17,5	—	—	60,— ⁷⁾	64,5	54,— ⁷⁾	69,7

1) Men zie voor de toelichting op dezen staat de nos. van 8, 15 Aug. 1928, 25 Febr. 1931 en 15 Febr. 1933. 2) Tot Jan. 1931 Hard Winter No. 2. van Jan. 1931 tot vanaf 26 Mei 1930 tot 23 Mei 1932 74 K.G. Zuid-Russische; van 23 Mei 1932 tot 2 Oct. 1933 No. 2 Canada. 3) Tot Jan. 1928 Malting; van Jan. 1928 tot 9 Febr. 1933 K.G. Zuid-Russische. 4) De jaren 1928 en 1929 Broek op Langendijk. 5) 4 Nov. 6) 11 Nov. 7) 9 Nov. 8) 3 Nov. 9) 11 Nov. 10) 3 Nov. 11) 10 Nov.

	MINERALEN						TEXTIELGOEDEREN						DIVERSEN							
	STEENKOLEN Westfaalsche/ Hollandsche bunkerkolen, ongezeefd f.o.b. R'dam/A'dam per 1000 K.G.		PETROLEUM Mid. Contin. Crude 33 t/m 33,90 Bé s.g. per barrel		BENZINE Gulf exp. 64/660 Scts. per U.S. gallon		KATOEN			WOL gekamde Australische, Merino, 64's Av. loco Bradford per lb.		WOL gekamde Australische, Crossbred Col- onial Carded, 50's Av. loco Bradford per lb.		KOE- HUIDEN Gaaf, open kop 57-61 pnd.	KALK- SALPETER Gld. per 100 KG. netto					
	f.	%	\$	%	Scts.	%	\$ cts.	%	pence	%	pence	%	pence	%	f.	%	f.	%		
1925	10,80	100,0	1,68	100,0	14,86	100,—	23,25	100,0	29,27	100,—	9,35	100,—	55,00	100,0	29,50	100,0	34,70	100,0	12,—	100,0
1926	17,90	165,7	1,89	112,5	13,65	91,9	17,55	75,5	16,24	55,5	6,30	67,4	47,25	85,9	24,75	83,9	28,46	82,0	11,61	96,8
1927	11,25	104,2	1,30	77,4	14,86	100,—	17,50	75,3	16,78	57,3	7,27	77,8	48,50	88,2	26,50	89,8	40,43	116,5	11,48	95,7
1928	10,10	93,5	1,20	71,4	9,98	67,2	20,00	86,0	19,21	65,6	7,51	80,4	51,50	93,6	30,50	103,4	47,58	137,1	11,48	98,7
1929	11,40	105,6	1,23	73,2	10,—	67,3	19,15	82,4	17,05	58,2	6,59	70,5	39,—	70,9	25,25	85,6	32,25	92,9	10,60	88,3
1930	11,35	105,1	1,12	66,7	8,77	59,0	13,55	58,3	12,—	41,0	3,92	41,9	26,75	48,6	16,25	55,1	25,36	73,1	9,84	82,0
1931	10,05	93,1	0,58	34,5	5,04	33,9	8,60	37,0	7,33	25,0	3,08	33,0	21,50	39,1	12,00	40,7	18,65	53,7	8,61	71,8
1932	8,00	74,1	0,81	48,2	4,50	30,3	6,45	27,7	5,21	17,8	3,11	33,3	16,00	29,1	8,50	28,8	11,15	32,1	6,15	51,3
Jan. 1931	10,30	95,4	0,85	50,6	6,08	40,9	10,30	44,3	8,31	28,4	3,09	33,1	21,25	38,6	12,00	40,7	24,63	71,0	10,11	84,3
Febr. "	10,30	95,4	0,85	50,6	6,14	41,3	10,95	47,1	9,58	32,7	3,55	38,0	21,75	39,5	12,00	40,7	22,50	64,8	10,21	85,1
Maart "	10,30	95,4	0,66	39,3	6,07	40,9	10,90	46,9	9,70	33,1	3,56	38,1	25,25	45,9	14,50	49,2	22,25	64,1	10,21	85,1
April "	10,15	94,0	0,53	31,5	5,66	38,1	10,25	44,1	8,68	29,7	3,31	35,4	24,50	44,5	14,50	49,2				

	ZUIVEL EN EIERN								METALEN													
	BOTER per K.G. Leeuwarder Comm. Noteering	BOTER p.K.G. Heffing Crisis Zuivel-Centr.	KAAS Edammer Alkmaar Fabriekskaas kl. m/merk	EIERN Gem. not. Eiermijn Roermond p. 100 st.	KOPER Standaard Locoprijzen Londen per Eng. ton	LOOD Locoprijzen Londen per Eng. ton	TIN locoprijzen Londen per Eng. ton	IJZER Cleveland Foundry No. 3 f.o.b. Middlesb. per Eng. ton	GIETERIJ-IJZER (Lux III) p. Eng. t. f.o.b. Antwerpen	ZINK Locoprijzen Londen per Eng. ton	GOUD cash Londen per ounce fine	ZILVER cash Londen per Standard Ounce										
	f.	o/o	f.	o/o	£	o/o	£	o/o	Sh.	o/o	sh.	o/o	£	o/o	sh.	o/o	pence	o/o				
1925	2,31	100,0	56,-	100,0	9,18	100,0	62,1/6	100,0	36,8/6	100,0	261,17/-	100,0	73/-	100,0	67/-	100,-	36,3/6	100,-	85/6	100,-	32,1/8	100,0
1926	1,98	85,7	43,15	77,1	8,15	88,8	58,1/-	93,5	31,1/6	85,3	290,17/6	111,1	86/6	118,5	68/8	102,5	34,2/6	94,3	85/-	99,5	28,1/8	89,3
1927	2,03	87,9	43,30	77,3	7,96	86,7	55,14/-	89,7	20,4/-	66,4	290,4/-	110,8	73/-	100,0	64/6	96,3	28,10/-	78,8	85/-	99,5	26,1/8	83,3
1928	2,11	91,3	48,05	85,8	7,99	87,0	63,16/-	92,8	21,1/-	57,8	227,5/-	86,8	66/-	90,4	62/8	93,5	25,5/6	69,9	85/-	99,5	26,1/8	81,1
1929	2,05	88,7	45,40	81,1	8,11	88,3	75,14/-	121,9	23,5/-	63,8	203,15/6	77,8	70/6	96,6	68/9	102,6	24,17/6	68,8	85/-	99,5	24,1/8	76,2
1930	1,66	71,9	38,45	68,7	6,72	73,2	54,13/-	88,0	18,1/6	49,6	142,5/-	54,3	67/-	91,8	59/6	88,8	16,17/-	46,6	85/-	99,5	17,1/8	55,4
1931	1,34	58,0	31,30	56,0	5,35	58,3	36,5/-	58,4	12,1/-	33,1	110,1/-	42,0	55/-	75,3	47/6	70,9	11,10/6	31,9	92/6	108,2	13,1/8	41,6
1932	0,94	40,7	22,70	40,5	4,14	45,1	22,17/-	36,8	8,12/-	23,6	97,2/-	37,1	42/-	57,5	37/-	55,2	9,16/-	27,1	118/-	138,0	12,1/8	40,1
Jan. '31	1,61	69,7	32,25	57,6	6,63	72,2	45,7/6	73,1	14,-/6	38,5	116,8/-	44,4	60/6	82,9	51/6	76,9	12,18/6	35,7	85/-	99,5	13,1/8	43,2
Febr.	1,66	71,9	33,80	60,4	6,21	67,6	45,1/6	72,6	13,5/6	36,4	117,-/6	44,7	58/6	80,3	50/7	75,5	12,10/-	34,6	85/-	99,5	12,1/8	38,9
Mrt.	1,47	63,6	30,60	62,5	4,94	53,8	45,1/6	72,6	13,3/6	36,2	122,1/-	46,6	58/6	80,3	48/10	72,9	12,8/6	34,3	85/-	99,5	13,1/8	41,8
Apr.	1,35	58,4	31,60	56,4	4,20	45,8	42,15/6	68,9	12,0/-	34,3	113,4/-	43,2	58/6	80,3	49/6	73,9	11,12/-	32,1	85/-	99,5	13,1/8	40,9
Mei	1,26	54,5	30,85	55,1	4,07	44,4	39,6/6	63,4	11,10/6	31,6	104,17/-	40,0	58/6	80,3	48/6	71,6	10,13/6	29,5	85/-	99,5	12,1/8	40,3
Juni	1,29	55,8	33,50	59,8	4,30	46,8	36,6/6	58,5	11,11/6	31,8	106,2/6	40,5	58/6	80,3	47/1	70,3	11,10/-	31,8	85/-	99,5	12,1/8	40,1
Juli	1,32	57,1	37,75	67,4	4,40	47,9	34,14/-	55,9	12,15/6	35,1	112,5/6	42,9	58/6	80,3	48/9	72,8	12,11/-	34,7	85/-	99,5	13,1/8	41,2
Aug.	1,30	56,3	36,00	64,3	4,98	54,2	32,15/-	52,8	11,19/6	32,9	109,9/6	43,9	58/6	80,3	47/9	71,3	11,14/6	32,4	85/-	99,5	12,1/8	39,9
Sept.	1,27	55,0	32,25	57,6	5,77	62,9	30,3/6	48,6	11,4/-	31,1	111,16/-	42,7	55/6	76,0	46/7	69,5	10,19/-	30,3	91/3	108,6	13,1/8	41,4
Oct.	1,24	53,7	26,25	46,9	6,72	68,4	28,2/6	45,3	10,9/6	28,8	101,1/6	38,6	46/-	63,0	44/6	66,7	10,7/6	28,7	106/3	124,3	13,1/8	43,0
Nov.	1,17	50,6	24,75	44,2	7,07	77,0	27,19/6	45,1	11,5/-	30,9	102,-/6	39,0	46/6	61,0	43/6	64,9	10,15/6	29,6	110/9	129,5	14,1/8	45,1
Dec.	1,18	51,1	21,40	38,2	5,32	58,0	27,6/6	44,2	10,16/-	29,6	98,17/6	37,8	41,6	56,8	43/3	64,6	10,2/6	28,0	122/6	143,3	14,1/8	44,6
Jan. '32	1,16	50,2	25,75	46,0	4,71	51,3	27,14/6	44,7	10,14/-	29,4	98,18/-	37,8	41,6	56,8	42/-	62,7	10,6/6	28,5	120/3	140,7	13,1/8	43,2
Febr.	1,34	58,0	27,75	49,6	3,79	41,3	26,4/-	42,2	10,5/-	28,1	99,2/6	37,9	41,6	56,8	40/-	59,7	10,-/6	27,6	119/6	139,9	14	43,6
Mrt.	0,98	42,4	23,65	42,2	3,42	37,3	24,18/-	40,1	9,9/-	25,9	96,6/-	36,8	44/-	60,3	40/-	59,7	9,11/-	26,4	114/-	133,5	13,1/8	42,8
Apr.	0,99	42,9	19,60	35,0	2,77	30,2	23,8/-	37,7	8,16/6	24,2	84,15/6	32,4	45/-	61,6	37/6	56,0	9,2/-	25,2	110/3	120,0	13,1/8	40,9
Mei	0,82	35,5	19,65	35,1	2,88	31,4	21,6/-	34,3	8,-/6	22,0	89,13/6	34,2	44/-	60,3	37/6	56,0	9,9/-	26,1	112/9	132,0	12,1/8	39,3
Juni	1,11	48,1	24,25	43,3	3,08	33,5	20,12/6	33,2	7,5/-	19,9	84,9/-	32,3	44/-	60,3	37/6	56,0	8,13/-	23,9	113/6	132,7	12,1/8	39,3
Juli	0,96	41,6	19,55	34,9	3,12	34,0	19,2/6	30,8	7,3/6	19,7	90,17/6	34,7	42/6	58,2	37/-	55,2	8,6/6	23,0	116/-	135,7	12,1/8	38,5
Aug.	0,76	32,9	17,90	32,0	3,72	40,6	22,4/6	35,8	7,17/6	16,6	101,-/6	38,6	42/-	57,5	36/6	54,5	9,613/6	26,7	118/6	138,6	12,1/8	39,9
Sept.	0,84	36,4	19,70	35,2	4,64	50,5	25,8/-	40,9	9,10/6	26,1	109,9/6	41,8	42/-	57,5	35/-	52,2	11,2/-	30,7	118/9	138,8	13	40,5
Oct.	0,82	35,5	25,50	45,5	5,73	62,4	22,5/6	35,9	8,7/-	22,9	105,13/6	40,4	41/-	56,2	34/6	51,5	10,8/6	28,8	121/6	142,1	12,1/8	38,9
Nov.	0,81	35,1	26,50	47,3	6,65	72,4	21,19/-	35,4	8,4/6	22,6	104,7/6	39,9	40/-	54,8	34/6	51,5	10,8/-	28,7	125/9	147,2	12,1/8	38,3
Dec.	0,73	31,6	22,55	40,3	5,12	55,7	19,12/6	31,6	7,9/6	20,5	100,10/6	38,4	39/-	53,4	34/6	51,5	10,7/-	28,6	125/9	147,2	11,1/8	35,8
Jan. '33	0,73	31,6	21,75	38,8	4,27	46,7	19,17/-	32,0	7,8/-	20,3	100,1/6	38,1	40/6	55,5	34/6	51,5	9,19/-	27,5	122/8	143,5	11,1/8	36,4
Febr.	0,65	28,1	20,60	36,8	4,35	47,4	20,3/-	32,5	7,7/-	20,2	104,7/6	39,9	43/-	58,9	34/-	50,7	9,15/-	27,0	120/5	140,8	11,1/8	37,2
Mrt.	0,53	22,9	19,40	34,6	2,80	30,5	20,-/6	32,3	7,10/-	20,6	104,18/3	40,1	43/-	58,9	34/7	51,6	10,7/-	28,6	120/5	140,8	12,1/8	38,7
Apr.	0,54	23,4	18,55	33,1	2,07	22,6	20,11/6	33,1	7,12/6	20,9	109,17/-	42,0	43/-	58,9	35/6	53,0	10,8/6	28,8	120/1	140,4	12,1/8	39,9
Mei	0,52	22,5	21,80	38,9	2,49	27,1	23,6/6	37,6	8,6/-	22,9	128,17/6	49,2	41/6	56,8	36/6	54,5	10,13/-	29,4	123/6	144,4	13,1/8	41,2
Juni	0,52	22,5	23,50	42,0	2,50	27,2	25,7/-	40,8	9,4/-	25,3	151,10/-	57,9	42/-	57,5	37/-	55,2	11,12/6	32,1	122,3/4	143,0	13,1/8	41,2
Juli	0,55	23,8	18,50	33,0	2,60	28,3	25,16/-	41,6	9,2/-	25,0	148,1/6	56,5	41/6	56,8	35/-	52,2	12,1/-	33,3	123,10/4	144,9	12,1/8	38,7
Aug.	0,63	27,3	18,90	33,8	3,57	38,9	24,5/6	39,1	8,4/6	22,6	145,3/-	55,4	41/-	56,2	35/-	52,2	11,7/-	31,4	125,10	147,2	12	37,4
Sept.	0,66	28,6	19,40	32,9	3,91	42,6	22,16/6	36,8	7,16/-	21,4	140,17/6	53,8	39/6	54,1	34/6	51,5	10,18/6	30,2	130/11	153,1	11,1/8	37,2
Oct.	0,68	29,4	19,45	34,7	4,68	51,0	22,1/-	35,5	7,14/-	21,1	145,5/-	55,5	39/6	54,1	34/6	51,5	10,13/-	29,4	131/1	153,3	11,1/8	37,0
6 Nov.	0,70	30,3	21,50	38,4	5,40	58,8	20,10/6	33,1	7,10/6	20,7	143,17/-	54,9	38/6	52,7	34/-	50,7	9,18/6	27,4	131,10	154,2	11,1/8	36,8
13	0,65	28,1	21,-	37,5	6,-	65,4	20,18/6	33,7	7,14/6	21,2	151,14/6	57,9	40/-	54,8	34/-	50,7	10,1/6	27,9	129,1/4	151,0	12,1/8	38,3

6 Sept. 1239 79 K.G. La Plata. 3) Tot Jan. 1928 Western; vanaf Jan. 1928 tot 16 Dec. 1929 American No. 2, van 16 Dec. 1929 tot 26 Mei 1930 745 K.G. Hongaarsche American No. 2, van 9 Febr. 1931 tot 23 Mei 1932 645 K.G. Zuid-Russische. Van 23 Mei-19 Jan. 1932 No. 3 Canada. Van 19 Sept. 1932 tot 24 Juli 1933 62/63

	BOUWMATERIALEN						KOLONIALE PRODUCTEN													
	VURENHOUT basis 77 f.o.b. Zweden/Finland per standaard van 4.672 M ³	S T E E N E N		CACAO		COPRA	KOFFIE	RUBBER	SUIKER	THEE	INDEXCIJFER									
	f.	o/o	f.	o/o	sh.	o/o	cts.	o/o	fl.	o/o	cts.	o/o	fl.	o/o	cts.	o/o	100,0	100,0		
1925	159,75	100	15,50	100,-	19,-	100,-	42/6	100,0	18,75	100,0	84,5	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0		
1926	153,50	96,1	15,75	101,6	19,50	102,6	49/-	115,3	17,50	93,3	94,25	111,5	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0		
1927	160,50	100,5	14,50	93,5	18,50	97,4	68/-	160,0	16,375	90,9	46,875	76,4	102,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0		
1928	151,50	94,8	12,-	77,4	18,50	97,4	57/3	134,9	13,875	88,9	49,625	80,9	-10,75	30,2	15,85	84,5	75,25	89,1	84,6	97,4
1929	146,00	91,4	14,-	90,3	21,25	111,8	45/10	107,9	27,375	76,3	50,75	82,7	-10,25	28,8	13,-	69,3	69,25	82,0	81,9	85,5
1930	141,50	88,6	12,50	80,6	20,75	109,2	34/11	82,2	22,625	63,1	32	52,1	-15,875	16,5	9,60	51,2	60,75	71,8	68,0	64,3
1931	110,75	69,3	10,25	66,1	20,25	106,6	22/5	52,8	15,375	42,9	25	40,7	-3	8,4	8,-	42,7	42,50	50,3	48,8	46,6
1932	69,00	43,2	9,25																	

49.000 tons tegen 43.000 tons verleden jaar en de voor-
raden 208.000 tons tegen 151.000 tons.

De laatste Cuba-statistiek is als volgt:

	1933	1932	1931
	tons	tons	tons
Productie (Raming)	1.994.528	2.602.864	3.122.186
Ontvangsten	21.714	19.197	10.553
Totaal sedert 1/1	1.088.100	1.549.284	1.959.563
Verschepingen	61.615	59.727	23.427
Voorraad	521.685	727.522	988.732

In Engeland bestond zoo goed als geen belangstelling voor het artikel. Er werd weer een partij Cubasuiker met raffactie geplaatst. Door December liquidaties was de Londensche termijnmarkt bij opening zeer flauw, herstelde zich eenige dagen later ietwat, doch sloot weer een fractie lager met de volgende noteringen: Dec. Sh. 4/6½, Mrt. Sh. 4/10½, Mei Sh. 5/1¼ en Aug. Sh. 5/4¼.

Op Java werden de limites voor Britsch-Indië wat verlaagd en wel voor de Westkust met 10 cts. op f 4.45 en voor de Oostkust met 5 cts. op f 4.70. De afdoeningen beliepen deze week ca. 15.000 tons Superieur en ca. 9.000 tons bruine suiker.

Onze markt was uiterst kalm. De Amsterdamsche termijnnoteringen fluctueerden slechts fractioneel en het slot was dan ook maar f ¼ lager dan het vorige slot.

KOFFIE.

Gedurende de afgelopen week bleef de markt in kalme stemming verkeren. De kost- en vrachtaanbiedingen van Santos waren onveranderd a 15 dollarcents lager, terwijl die van Rio ca. 40 dollarcents hooger waren. Door de daling van den dollarkoers komen de Santosprijzen wederom belangrijk lager uit dan een week geleden, die van Rio echter een fractie hooger.

Uit de heden bekend gemaakte weekstatistiek van Brazilië is gebleken, dat in de vorige week van Santos naar Europa verscheept zijn 60.000 balen tegen 66.000 balen in de week daarvóór en naar de Vereenigde Staten 65.000 balen tegen 173.000 balen. Verscheept werden van Rio naar Europa 19.000 balen tegen 30.000 balen en naar de Vereenigde Staten 18.000 balen tegen 19.000 balen. Als verkocht door Santos worden opgegeven naar Europa 63.000 balen tegen 67.000 balen en naar de Vereenigde Staten 102.000 balen tegen 146.000 balen.

Van 15 tot 31 October werden vernietigd te Santos 338.000 balen, in Sao Paulo 298.000 balen, tezamen 636.000 balen. De geheele hoeveelheid, welke vanaf het begin in 1931 tot 31 October 1933 vernietigd is, bedraagt volgens officieele opgave van den Nationalen Koffieraad 7.478.000 balen te Santos, 1.530.000 balen te Rio de Janeiro, 633.000 balen te Victoria, 14.088.000 balen in Sao Paulo en 500.000 balen op verschillende andere plaatsen, tezamen 24.229.000 balen.

Uit Rio wordt bericht, dat de tot nu toe gevolgde koerspolitiek van de Banco do Brazil reeds meerdere malen aanleiding heeft gegeven tot het vermoeden, dat genoemde bank een nieuwen grondslag voor de pariteit van den Milreis zocht en dat de bedoeling waarschijnlijk zou zijn om inplaats van den dollar, voortaan het Engelsche pond als grondslag aan te nemen. Thans zou de bank werkelijk besloten hebben de tot nu toe aangenomen basis van 12 Milreis per dollar te verlaten en in het vervolg den koers vast te stellen op basis van 60 Milreis per Engelsch pond.

Een courantenbericht van enkele dagen geleden meldde, dat het Nationale Koffie-Departement het plan overweegt om de helft van alle in Brazilië bestaande koffiëboomen op te ruimen. Deze hoeveelheid boomen, geschat op 1.3 miljard stuks, zou dan aan de eigenaars worden vergoed tegen 500 Milreis per boom, hetgeen bij den koers van heden Brazilië op ca. 100 miljoen gulden zou komen te staan.

Volgens een bericht van de firma Nortz & Co. te New-York lijkt het waarschijnlijk, dat de oogsten van „mild” koffie's in de meeste produceerende landen kleiner zullen zijn dan verleden jaar, hetgeen wordt afgeleid uit onderstaande inlichtingen, afkomstig uit de volgende landen: *Mexico*: Tengevolge van hevige regens wordt verwacht, dat de oogst kleiner zal zijn. *Salvador*: De algemeene verwachting is, dat de oogst de kleinste zal zijn, welke in jaren is voorgekomen, tengevolge van ongunstige weersomstandigheden gedurende den bloeitijd. Deze invloed is zeer plaatselijk; terwijl sommige plantages een vollen oogst zullen kunnen voortbrengen, wordt van andere verwacht, dat de opbrengst niet meer dan 20 % zal zijn van een normalen oogst. De opbrengst wordt geschat op 500 a 600.000 balen tegen 830.000 balen verleden jaar. *Guatemala*: De oogst is ongeveer één maand te laat. Voortdurende regens hebben veel schade gedaan, voornamelijk aan de Bourbon-koffie's. Verschillende boomen hebben geleden door te veel neerslag, waardoor zij hun bladeren hebben verloren en de koffie afgevalen is. De kwaliteit is slecht met een groot percentage kleinboon. De oogst van dit jaar wordt geschat ongeveer even groot te zijn als die van 1931/32 en van 1932/33 (resp. ca. 614.000 balen en ca. 610.000 balen). *Columbia*: Regens schijnen ook geen goed gedaan te hebben aan den Columbia-oogst en ofschoon het nog onmogelijk is om een juist denkbeeld omtrent de vooruitzichten te vormen, ziet het er toch naar uit, dat de komende oogst kleiner zal zijn dan verleden jaar. *Venezuela*: De nieuwe oogst wordt verwacht ongeveer 20 % grooter te worden dan verleden jaar. *Haiti*: De nieuwe oogst wordt geschat 15 a 20 % minder te zullen opbrengen dan verleden jaar.

De kost- en vrachtaanbiedingen van Brazilië zijn op het oogenblik, onder aftrek van het op ca. 15 dollarcents geschatte voordeel van de bijlevering der bekende bonus van 10 %, voor gewoon goed beschreven Superior Santos op prompte verscheeping ongeveer \$ 9.40 a 9.65 per cwt. en voor dito Prime ongeveer \$ 9.45 a 9.85, terwijl zij voor Rio type New-York 7 met beschrijving, prompte verscheeping, bedragen \$ 8.45 a 8.55. Bij den dollarkoers van heden staan deze aanbiedingen gelijk met onderstaande prijzen in goud-dollars:

Santos Superior	— \$ 5.85 a 6.—
„ Prime	— „ 5.90 a 6.15
Rio 7	— „ 5.30 a 5.35

wat, in vergelijking met een week geleden, voor Santos 0.20 a 0.30 goud-dollar per cwt. lager is en voor Rio 0.10 goud-dollar hooger.

De prijzen in de eerste hand in Nederlandsch-Indië zijn onveranderd en kunnen thans worden aangenomen op:

Palembang Robusta, November-verscheeping, 11¼ ct.; Benkoelen Robusta, November-verscheeping, 12 ct.; Mandeheling Robusta, November-verscheeping, 13¼ ct.; W.I.B. f.a.q. Robusta, November-verscheeping, 14¼ ct., alles per ½ K.G., cif, uitgeleverd gewicht, netto contant.

De noteringen aan de Rotterdamsche termijnmarkt liepen meerendeels ¾ ct. terug. Zij zijn thans voor November 11, December 10¼ en voor Maart, Mei en Sept. 10⅞ ct.

De afzet in loco bleef onbevredigend, terwijl de officieele noteringen verlaagd werden voor Superior Santos op 17 ct. en voor Robusta op 16 ct.

De slotnoteringen te New-York waren:

	Gemengd contract			Santos contract				
	(basis Rio No. 7)	(basis Santos No. 4)		(basis Santos No. 4)				
	Dec.	Mrt.	Mei	Dec.	Mrt.	Mei		
13 November	\$ 5.95	6.12	6.20	6.29	8.36	8.56	8.64	8.83
6 November	„ 5.84	5.95	6.02	6.12	8.21	8.32	8.33	8.57
30 October	„ 5.82	5.90	5.96	6.08	8.20	8.24	8.26	8.48
23 October	„ 5.43	5.53	5.59	5.70	7.84	7.93	7.96	8.17

Rotterdam, 13 November 1933.

AANVOEREN in tons van 1000 KG.

Artikelen	Rotterdam			Amsterdam			Totaal	
	5/11 Nov. 1933	Sedert 1 Jan. 1933	Overeenk. tijdvak 1932	5/11 Nov. 1933	Sedert 1 Jan. 1933	Overeenk. tijdvak 1932	1933	1932
Tarwe	24.583	1.390.693	1.274.724	—	23.685	7.800	1.414.378	1.282.524
Rogge	7.517	355.574	431.517	—	6.669	2.553	362.243	434.070
Boekweit	1.832	20.857	22.798	—	25	244	20.882	23.042
Maïs	13.711	904.862	1.172.929	—	177.588	301.786	1.082.450	1.474.715
Gerst	13.316	433.318	438.834	—	40.104	30.911	473.422	469.745
Haver	398	115.718	170.718	—	3.808	3.691	119.526	174.409
Lijnzaad	383	170.873	254.852	—	198.502	347.082	369.375	601.934
Lijnkoek	4.777	117.807	81.366	—	200	50	118.007	81.416
Tarwemeel	228	16.356	22.118	—	5.512	11.660	21.868	33.778
Andere meelsoorten	501	46.428	39.421	44	7.873	11.500	54.301	50.921